

כסף בא, כסף הולך...

השבוע יומי

יש לי דו"ח הכנסות והוצאות

כראשונה בבנקאות הישראלית "השבוע יומי" חשבון הע"ש החדשני של בנק לאומי מעניק לך שירות ייחודי ובלעדי - דו"ח פירוט הכנסות והוצאות שהתבצעו בחשבונך ברושיוןך, ומצטבר שנתי, והשווה לך לחבון את הרושיוןך הרושיוןך ואת פעילותך הכלכלית.

בנוסף לך תוכל לראות ב"חשבון יומי" משיבת יתר גבוהה, הכוונות מיוחדות, ושיעור שיעור חסות של 50-55 ש"ח, כל זאת תמורת 9 ש"ח בחודש בלבד.

החשבון יומי הוא חשבון חסות, והכנסותיו יתווספו לחשבון חסותך. החשבון יומי הוא חשבון חסות, והכנסותיו יתווספו לחשבון חסותך.

בנק לאומי - רווח יומי

סוכפס

כ"ז באב, תשמ"ז 21.8.1987

חברים על בוב דילן.
שלום חנוך, מאיר אריאל
דני ליטני, יהודה עדר
דדי צוקר. איך הוא
השפיע עליהם

דון משה וטחנות הדלק. שמן למדורה ■ פרופ' שלום מרדכי. מעור
לחושך ■ שמחה חניקיס. הגדון למוות הראשון ■ יהונתן גפן. סליחה
אריק ■ דני פרומצ'קו. ילד שוקולדה ■ ביבי נתניהו. שטח פרטי ■

האזנה מיוחדת

מכירה הודו של העונה

23.8-28.8.87 במשביר לצרכן

30% הנחה
מכנסי קיץ לנשים
חצאיות לנשים
בגדיים לנשים
סנדלים לנשים
חולצות טריקו פולו לגברים "מורקס" אנד ספנסר
מבחר תיקי בד ועור

40% הנחה
מכנסי קיץ ארוכים לנשים
סריגים לנשים
חולצות טריקו פולו לגברים
מבחר שמלות קיץ לנשים
בגדיים ביקיני לנשים
קבוקבי חלב לנשים

50% הנחה
הצעות מיוחדות-עודפי קיץ
מבחר
מכנסיים ארוכים לנשים
שמלות
סנדלים לגברים
נעלי בד לנשים וילדות

<p>מכשירי כתיבה מבחר ילקוטי בית ספר מכשירי כתיבה וציוד לנעם מבחר חולצות T חלקות נעלי ספורט גרבי ספורט מכנסי חתונה מבחר מוצרי ספורט</p> <p>20% הנחה</p>	<p>קניית הסכום מבחר מכשירי כתיבה מכשירי כתיבה וציוד לנעם מבחר חולצות T חלקות נעלי ספורט גרבי ספורט מכנסי חתונה מבחר מוצרי ספורט</p> <p>19% הנחה</p>
--	---

תוי קניה של המשביר לצרכן- מתנה שכדאי לתת- מתנה שכדאי לקבל

בית המזגן

אחריות כפולה לכל מזגן ובמחיר נמוך ממחיר היצרן

ממציים מוסמכים למזגני **הנדיראן** אלקטרה **הנדיראן** פרג
מזגני החלון החדשים של הנדיראן
שקטים כמפוצלים, עם מדחם ROTATIVE
במחירי היכרות!

20% הנחה
מבחר
מכשירי כתיבה
מכשירי כתיבה וציוד לנעם
מבחר חולצות T חלקות
נעלי ספורט
גרבי ספורט
מכנסי חתונה
מבחר
מוצרי ספורט

15% הנחה
מבחר
מכשירי כתיבה
מכשירי כתיבה וציוד לנעם
מבחר חולצות T חלקות
נעלי ספורט
גרבי ספורט
מכנסי חתונה
מבחר
מוצרי ספורט

25% הנחה
מבחר
מכשירי כתיבה
מכשירי כתיבה וציוד לנעם
מבחר חולצות T חלקות
נעלי ספורט
גרבי ספורט
מכנסי חתונה
מבחר
מוצרי ספורט

20% הנחה
מבחר
מכשירי כתיבה
מכשירי כתיבה וציוד לנעם
מבחר חולצות T חלקות
נעלי ספורט
גרבי ספורט
מכנסי חתונה
מבחר
מוצרי ספורט

בית המזגן
5. ראשון: 03-998197, 4. מינסטר 051-27908
6. נתניה: 051-27908, 39. הרצל 02-233707
7. ירושלים: 04-668471, 59. יוסף 052-22939
8. חיפה: 04-668471, 59. יוסף 052-22939
9. באר שבע: 057-76928, 48. הרסדרות 03-841856

הנדיראן

דון משה חנונות הדלק

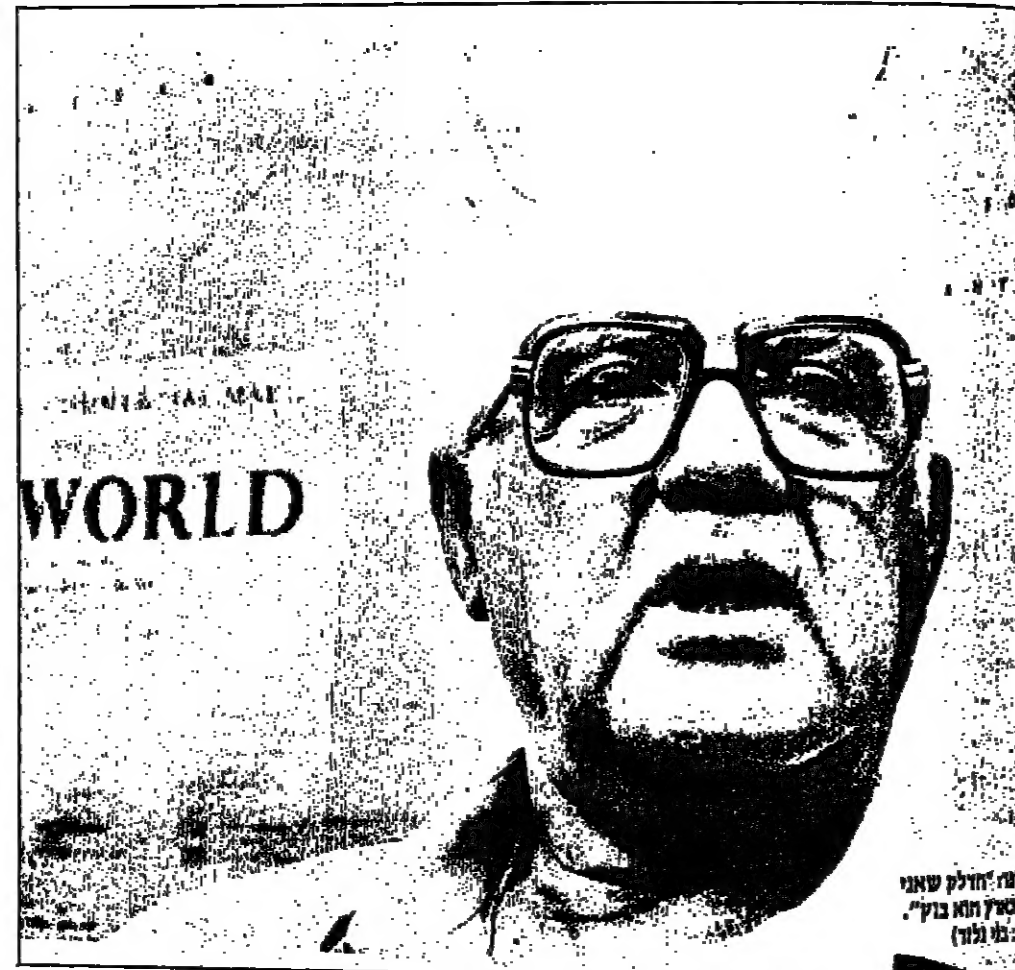
מאת עמוס לבב

מלחמה מדליקה מנהל שר האנרגיה משה שחל בחברות הדלק. רוצה ליהנות מחירות והחזרת מחירים. ציפורניים מטופחות נשלפות ושורטות. חילופי האשמות על ביזבוזים וחוסר יעילות. פוליטיקאי בן זמננו נבגר, מול ענקים כלכליים. הוא צוחק. מי יצחק אחרון?

משה שחל:
"אחד מקודמי
שאל אותי: 'למה
לך הצרות
האלה? השאלה
לא מקובלת
עלי. חגיד שח
נאיביות, חגיד
מיפשות. אני
מאמין בזה, חי
עם זה, והולך
לישון עם זה.

"מה שקורה
במשק הדלק זה
סימפטום של
המשק הישראלי.
זהו רק חלק
מהחולי של
המשק.

משה שחל: "כל הענין הזה הוא מעוות".
(צילום: רואן קסטרו)

אשמה כזו המשטרה צריכה לחקור

במאמר המדליק הזה, הצליח משה שחל לחזות את המציאות הישראלית ששמידתה נמשכת אפילו את יולי עומר, טייקון ישראלי שמדידתו נמשכת על פרטיותו ונרצח לו תדמית מסתורית משהו. איש עסקים וילד עומד, בן 63, משתייך לקבוצת הקטנה של האנשים שנתן להם דברים מאילי חזון, בלי לשים את ההגדרה של המצב במלואו. ביחד עם אחיו סמי הוא מדויק בגי של עומד, מבני תעשיית ובכמסע 29 אחוזים ממניות "אור" הוא מבטיח בקול שקט, "לא אגלה עתה אין אלהם". רק לאחר כי מבטלות נכסנות אני מבין טוב מזה. לא ידעתי לאן אתן 20 מיליון דולר ושש וחצי שנים שהשקעתי

במאמר המדליק הזה, הצליח משה שחל לחזות את המציאות הישראלית ששמידתה נמשכת אפילו את יולי עומר, טייקון ישראלי שמדידתו נמשכת על פרטיותו ונרצח לו תדמית מסתורית משהו. איש עסקים וילד עומד, בן 63, משתייך לקבוצת הקטנה של האנשים שנתן להם דברים מאילי חזון, בלי לשים את ההגדרה של המצב במלואו. ביחד עם אחיו סמי הוא מדויק בגי של עומד, מבני תעשיית ובכמסע 29 אחוזים ממניות "אור" הוא מבטיח בקול שקט, "לא אגלה עתה אין אלהם". רק לאחר כי מבטלות נכסנות אני מבין טוב מזה. לא ידעתי לאן אתן 20 מיליון דולר ושש וחצי שנים שהשקעתי

אז מה בכל זאת השתבש, מר שחל? כיצד נקלע למלחמה הזו על הרפורמה במשק הדלק, עד כדי סיכון עתידך הפוליטי? כפי שאמרת, אין זו הפעם הראשונה, משיב השר. "בשנים 1974-1976 הייתי יו"ר המועצה לצרכנות, חשבתי שיש להילחם בפער התייך בדיקת ובפירות". קשה להאמין שמשך שחל - או ח"כ צעיר ושקטן עורר דין חסיני כלתי מוכר יחסית - התחפש לסכל ועבר שני לילות לבתי מוכר יחסית - התחפש לסכל חשד בו, כשאומרים לו שעסקן אשכנזי היה נחשף שם מייד, בשוק, הוא שוב מבזיק את חיוך הלב, המושלם. "כן זה נכון", משה שחל מאיר בא בטענה העיראק, ומכליל אותו. שם משפחתו הקדם, אב, היה פתאל מאוחר יותר יספר כי פעם הומין את אריאל שרון לארצה בשוק מתגדגד, "כדי שאירק יזכה שם אני יכול להכנס לשם ולהתקבל בחיפזות". חיוך לא מש ממנו גם כשהוא מספר כיצד הגיע שוק וזריקת והפירות על פרטיות גילויי המדיה, כשנפטר מתפוסות הסבל, "שרון לי מכונית", (המשך בעמוד הבא)

אין זו הפעם הראשונה שבנסים כי מין שיגעון כזה, מחייך השר משה שחל כשהוא נשאל על מלחמתו במכוניות הדלק. במדורי הרכילות היו כותבים שהחיוך הזה "חשף שני טורים של שיניים צורות", אפשר היה גם לחשוף כהנה וכהנה על התמרוקת המטופחת בשחור עה שום שפיה לא חורגת מהמסדר. גם החולצת הלבנה בוחקת (מספרים שבתיקו מסקנות כמה חולצות, שהוא מוליך אותן כמה פעמים ביום). המכונית בתוך נוצצת. הווילת ברגית שעל הכרמל וזוהרת. המוגן בלשכת השר, ממוסס בשקט שטיחים מקיר אל קיר, פינת ישיבה בדירה מעור אמיתי. גם אם התגלה הריאיון פעמיים בשני כיוונים כשרם נכנס ללשכתו של שחל, ואפילו אם התקלה והחליף חולצה - הוא יחוש עצמו מקומט כשהוא שוקע בכורסת הנהג מול שר האנרגיה. משפטי של משה שחל רוטים כמו התפנית ניסוחיו הדירים, משפטים כשהו, אפילו פליטות דעה שלו מתורגמות היטב. הכל כליכר בסדר.

6 סוף העמוד

יולי עומר:
"שחל הוא חיבואי
ולכן יוצא עם
הרפורמה
הגאונית שלו כדי
לעזור לבחי'
הזיקוק. הוא
רוצה שירויחו
יותר ויכלו
לשלם לכל
העובדים
המיוחדים.

עליו אומרים
שאנחנו
מבזבזים?
הגאונים שעמדו
מאחורי
הרפורמה היו
ליצחק בשוק
העולמי כערכשו
מיכלית
מידענית
במחיר הלם של
86 מיליון דולר
ואחרי שלוש
שנים היא נמכרה
ב-3 מיליון
דולר.

במאמר המדליק הזה, הצליח משה שחל לחזות את המציאות הישראלית ששמידתה נמשכת אפילו את יולי עומר, טייקון ישראלי שמדידתו נמשכת על פרטיותו ונרצח לו תדמית מסתורית משהו. איש עסקים וילד עומד, בן 63, משתייך לקבוצת הקטנה של האנשים שנתן להם דברים מאילי חזון, בלי לשים את ההגדרה של המצב במלואו. ביחד עם אחיו סמי הוא מדויק בגי של עומד, מבני תעשיית ובכמסע 29 אחוזים ממניות "אור" הוא מבטיח בקול שקט, "לא אגלה עתה אין אלהם". רק לאחר כי מבטלות נכסנות אני מבין טוב מזה. לא ידעתי לאן אתן 20 מיליון דולר ושש וחצי שנים שהשקעתי

במאמר המדליק הזה, הצליח משה שחל לחזות את המציאות הישראלית ששמידתה נמשכת אפילו את יולי עומר, טייקון ישראלי שמדידתו נמשכת על פרטיותו ונרצח לו תדמית מסתורית משהו. איש עסקים וילד עומד, בן 63, משתייך לקבוצת הקטנה של האנשים שנתן להם דברים מאילי חזון, בלי לשים את ההגדרה של המצב במלואו. ביחד עם אחיו סמי הוא מדויק בגי של עומד, מבני תעשיית ובכמסע 29 אחוזים ממניות "אור" הוא מבטיח בקול שקט, "לא אגלה עתה אין אלהם". רק לאחר כי מבטלות נכסנות אני מבין טוב מזה. לא ידעתי לאן אתן 20 מיליון דולר ושש וחצי שנים שהשקעתי

במאמר המדליק הזה, הצליח משה שחל לחזות את המציאות הישראלית ששמידתה נמשכת אפילו את יולי עומר, טייקון ישראלי שמדידתו נמשכת על פרטיותו ונרצח לו תדמית מסתורית משהו. איש עסקים וילד עומד, בן 63, משתייך לקבוצת הקטנה של האנשים שנתן להם דברים מאילי חזון, בלי לשים את ההגדרה של המצב במלואו. ביחד עם אחיו סמי הוא מדויק בגי של עומד, מבני תעשיית ובכמסע 29 אחוזים ממניות "אור" הוא מבטיח בקול שקט, "לא אגלה עתה אין אלהם". רק לאחר כי מבטלות נכסנות אני מבין טוב מזה. לא ידעתי לאן אתן 20 מיליון דולר ושש וחצי שנים שהשקעתי

האנשים האלה

סופר-פארם

רשת חנויות ארצית לתרופות, מוצרי יופי, בריאות ונקיון

החיוך בפונקים

שיזכה בפיג' 309?

10.99 ש"ח

טכנולוגיה חדשים

תחילת טכנולוגיה חדשה אתכם תלוש להגרלה
הגרלה בה:
תזמן פיג' 309
תזמן (1294 סמ"ק).

במבצע מיוחד הנערך ברשת חנויות סופר-פארם אתם עשויים לזכות במכונית פיג'ו חדשה. כל חבילת טכנולוגיה שאתם קונים מזכה אתכם בתלוש השתתפות בהגרלה. דרוש את התלוש אצל הקופאית.

המבצע מתקיים בחנויות סופר-פארם בלבד עד ה-31 באוגוסט. הגרלת מכונית פיג'ו תערך ב-9 בספטמבר.

ככל שתמלאו תלושים רבים יותר כך תגדילו את סיכוייכם לזכות.

ההגרלה תיערך בסניפי החברה בלוחות רחב • תקטן ההגרלה - במסגרת חגיגות • הוכיח תורמים מפורסמים סיפורים • השתתפות בהגרלה אפשרה על טכני • סופר-פארם ופרסום סמיר כרז (תעמולת).

החנות הסופר-פארם מתוחות עד 9 בלילה. ברימכר, בקניון וברמת אביב - עד 10 בלילה. כל החנויות פתוחות במוצאי שבת! בתוקף עד 31.8.87

03-900031 משרד מרכזי טל: 03-900031
רמת אביב, קניון איילון, פתח תקוה, כפר סבא, ירושלים - ניה גרנות, גילה, באר-שבע, משרד מרכזי טל: 03-900031
הרשת שומרת לעצמה את הזכות להגביל את כמות רכישת מוצרים מסוימים של כל קבוצת הרכישות. מככרים את כל מוצריי האשראי. הרשת שומרת לעצמה את הזכות להגביל את כמות רכישת מוצרים מסוימים של כל קבוצת הרכישות.

רפורמה. מה זה?

על פי הדיווחים בעצמו, במחירי תחרות של השוק החופשי, 30 אחוז מכמות הנפט הנמלט, כאשר יותר 70 האחוזים יירכשו כמו היום באמצעות חוזים ממסלולים שהמדינה חותמת עם מדינות אחרות. שוק הדלק הישראלי מחולק כן: "מ" שולטת ב-45 אחוז, "דלק" ב-30 אחוז ו"סנוול" ב-25 אחוזים. הדבר קבוע ובלתי ניתן לשינוי. לפי הדיווחים גם בתי הדין יוכלו לרכוש נפט גולמי ולחכום למעלה התחרות. וגם חברת החשמל תוכל לקנות בעצמה 30 אחוז מהמחזור הדרוש לה. היום היא מוכרה לרכוש את כל הכמות מחברת הדלק.

איש אינו מוכן להתנבא איך תחבטא הרפורמה במחירי הדלק לעצמן. במהלך מדובר במשה על אחוזי שולי לכאן או לכאן. תהלים צורכים רק 20 אחוז מכל חבילת נפט מיובאת. 50 אחוז תולכים לתעשייה ולתעופה והשאר למוצרים שאינם מעניינים את הצרכן. היום, משיקולי מדי, מקפא האוצר את מחירי הדלק הנמוכים. הנהג הישראלי קנה לעיר בוגין זל ב-26 אחוז ממחירי באירופה. שחל האמון שבדבורה, בתנאי תחרות, הדלק עוד יזל. החברות פועלות שהדלק יתייקר בעקבותיה, כי היא תחשוף אותן לתחרות בלתי חזונית עם בתי הדין, שישללו מיד, בבוא המנופול העבתי שלהם, על מלח השוק בן 30 האחוזים המטוח לתחרות. הם יוכלו למכור דלק זול יותר מהחברות. כי החברות יוכלו לזקק רק אצלם. אין טעם לייבא דלק ממוקד מחו"ל. הוא תמיד יהיה יקר יותר בגלל מחירי ההובלה הגבוהים.

מדיקה פתאום את בעצמותי. עמיתיו השרים עומדים מהר, סמנים עם הרפורמות שלהם. אם הוא יצליח, אולי יבוא בעקבותי עם רפורמות נוספות. משק אנרגטיסטי כמו של ישראל, אולי צריך לחתום משהו כמו משה שחל. אולי רק הוא יכול להצליח לבצע שינויים. הוא יכשל - זה מה שישמרו לאירי, וגם זו תוצאה לא רעה מבחינתם.

משה שחל מעיר על עצמו כי הוא חי ונושם רפורמה, אך אין דבר מנע בעיר לשלוח ידו ולבטח גם בגורמים אחרים. אשף אירי דלק הוא עסק בנסיח (המשך בעמוד 32)

שחל בתחת דלק: "כולם מושפעים חיד לממשלת ונאמרים צנו לי". (צילום: ישראל סאן)

ריכורים כאלה הביאו את ראשי חברות הדלק, כמי שנראה מאחורי יותר, לומר על שחל שהוא דמוג סופרליסטי. במלחמה, כמו במלחמה, נשלמות ציפורניים גם אם הן משוחות באלה.

משה שחל אינו משווה את חברות הדלק לרמפסטים בשוק הישראלי. רק במקרה, כמו מליטת מה מתוכננת להפליא, הוא פתח את הראיון בסיפור השוק מ-1976. "הס ווליליה, רק זה עוד חסר לי להשוות אותם לרמפסטים", הוא מוסיף. "הבעיה עם חברות הדלק, שוק חשבות שמה שטוב לה - טוב גם למדינה. גיליתי, למשל, שהן מקבלות מהממשלה מיצי של 25 סנט על כל טון, בגלל אובדן שוק עם כניסת חברת תחשול לשימוש בתחם. בנוסף שאני רוצה לבטל את זה. למה אישור את הפיצוי ששום שאיש לא רצה להתמודד איתם. וכך יש לנו סכסוך אחר סכסוך, כי כולם מושפעים את ידי לממשלה ואומרים: 'אני, תני, אומר לך בגלל לב סדומי הקימו שלוש ועדות שהמליצו לעשות רפורמה. כלום לא יצא מזה'."

אולי הם תחבטו ראתה דתמיס? משה שחל צוחק צוחק גדול. בריחה טובה, שחל חמים. "יו מחמאה לפוליטיקאי שמאשימים אותו בחמימות. טיפשותו חס וחלילה! את סדומי שאל אותי: 'למה לך הגרלה האלה? שאלה כזו אינה מקובלת עלי. אוקי. תגיד נאביח, תגיד טיפשות. אני מאמין בהם אני חי עם זה אני הולך לישון עם זה'."

ראשי חברות הדלק, הריאיונים שחל אסר עליהן מלחמה, אינם מצליחים להבין מדוע הרפורמה "העתי" למסכנה שמה ששוקר במשק הדלק הוא סימפטום של המשק הישראלי, מנסה משה שחל להסביר מדוע דעו את המיקום הערין של מיגור הדלק. "יותר רק חלק מהחולשי של המשק", הוא שב ומרביש. "מה אומרות חברות הדלק הרפורמה אכן תוריד את מחירי הדלק, אך תמנע בנו. זה מה שמעניין אותן."

"אשמה כזו המשמרה צריכה לחקור"

(המשך)

מיליון אלא ב-70 מיליון דולר (כן, שבעים מיליון דולר). מחירי בעוק, אם יצא מחשבוני שיטכס לרכוש אותה - לא יותר מארבעה מיליון דולר. ביותים היא מפליה כשרות מיוחדת דלק. "יעליו אומר שחל שאנו מבוכים למשק 100 עותות. "אנחנו בלתי יעילים 100 מיליון דולר! הרי האשמה כזו המשמרה צריכה לחקור! אני מציג שכל אחד יתעסק במה שהוא מבין ומתמצא."

האיש שמאחורי הרפורמה שחל אחראי לרכישת המכליות, הוא ד"ר צבי דיושטיין, ויום יז"ר מנון תנש ובאותה עת קטן שר האוצר וממונה על שוק הדלק. ד"ר דיושטיין, דנמצא עתה בסיור בקוטב, הוביל על טענותיו של עומר: "הכל רעוע דוח. את המכליות רכשה חברה של שותפים זרים, ולא היתה זו הוצאה של כספי מדינה. חוץ מזה, אלת הור מחירי העוק באותם ימים. און לוח כל קשר עם הרפורמה. יולי עומר הוא בעל מיתח 'סנוול' ולכן הוא צד לעינון. חוץ לזכות ליד משאבת הכסף על חשבון משק המדינה."

עומר טוען כי את הדלק לאומיות הוא משתל לרכוש בחו"ל, כי "הדלק שאני מקבל מבתי-הדין בארץ הוא זר, הוא בוק. הם גם יקדים פי שנים חוצי מבתי-הדין באירופה. ועכשיו שחל רוצה להעמיס אותם בתחרות נגדנו."

מעור לחושך

אין נביא בעירו. פרופסור שלווא מדד, כיום מוחזה בעל שם עולמי למחלות שור המתגורר ושובד בשווייץ.

בעבר עולה חדש מגרוזיה בישראל שאינה דואה למרחוק, את הנכיות לחרוזה הבלעדית שלו

השדה גדולים ממאירים ושאינם ממאירים מהשור דכשה חברה שוויצרית ענקית בעד

סכומי עתק. הוא מגיע אדצה כמה פעמים בשנה, מדפא את אלבי הוזהרים אליו

ונושא אזהרה לעם המתגורר בציון הלוהטת. הישמרו מכפי השמש.

מאת יעל כו'מלד צילומים: שמואל דחמי

לפרופסור שלווא מדד, מוחזה בעל שם עולמי למחלות שור, יש פרסונליטי טוב מאוד. כך, לפחות, הוא מעיד על עצמו. ואנחנו, נודה על האמת, נוטים להאמין לו. אחרת קשה להסביר מה הביא אותו למחור לבלות את אוטוטס הנורא בידית שיכון קטנה וצנועה בקרית-אונן שבירושל, ולא בביתו המפואר ורחבי-הידיים בבאול שבשווייץ. כך, יש לו משני הסוגים, והוא נודד בין שתי הארצות ושני הבתים, וכל שהוא מבקש לעצמו - לפחות בארץ - זה רבר אחר: שהכנסת תחוקק חוק לפיו אסור יהיה לאף אדם לעבוד בחוץ, בשמש הקופחת, בין השעות 12 ל-16. וגם שיהיה חוק שאסור ללייגנים ולכלונטינים לחיות בנגב, ושצריך להמציא בנים מיוחדים לאנשים החיים במדינת ישראל, שהוא עדיין קורא לה פלשתינה, כמו בימים הרחוקים ההם כשעוד היה בגרוזיה, ארץ מלוחה.

פרופסור מדד הוא בראש וראשונה רופא הידוע בעולם כולו, מחולל נסים באנשים הסובלים מגידולים על עורם, גידולים ממאירים ושאינם ממאירים. אבל הוא גם מה שנקרא בעגה העיתונאית "סיפור טוב, סיפור חוק".

ב-1974 הגיע לארץ מגרוזיה עם אשתו, גם היא רופאת עור, ושני ילדיהם הקטנים. בגרוזיה היה רופא ידוע מאוד, מנהל מחלקות בתי-חולים יוקרתיים. בארץ היה עוד עולה חדש שיש להתייחס בכפפנות לכישוריו והכשרתו. הלך ממסד רפואי אחד לשני, מישראל שווא פרופסור לרפואה, שפירסם מאבקים בעתונות מקצועיים ובייחשפעה. מי שהיה מנומס - צחק אחרי שהלך. והחנות מנומסים - צחק לו בפנים.

פרופסור לרפואה מגרוזיה לא צריך להגשים. הוא לא התייאש. הלך מבית-חולים אחד לשני, ישב שעות בחדרי-המתנה עם החולים, מחכה לפגישות כדי שיוכל להציג את הריפולמות שלו. בסוף סידרו לו עבודה לשנה בתל-השומר - ולא כרופא. משתמה חשנה שוב וחזרו הריצות והצחוקים מאחורי הגב. מישו שהכיר סידר לו עבודה באוניברסיטה, במחלקה למיקרוביולוגיה. שלוש שנים עסק במחקר מבלי לקבל אגורה שחוקה. בכל פעם הבטיחו לו שבשבוע הבא יגיע הכסף לתשלום המשכורת שלו, ואחרי-כן בשבוע הבא, וחזרו חלילה. אשתו, שהתקבלה לעבודה כרופאה בקשת-חולים, פירנסה את כל המשפחה.

שלווא מדד החליט לא להתייאש, לא לוותר, להיאחז בארץ החלומות בצמורניים. וכל הזמן חיפש מוצא ושאל עצמו כיצד לשכנע את המימסר הרפואי בארץ שאפילו שהוא מגרוזיה יש לו מה להציע, במקביל לעבודתו באוניברסיטה עסק במחקרים גם באופן פרטי.

למה המסיק את כי החליט לעבוד במקביל ובאינטנסיביות על פיתוח תרופה לסוגים מסוימים של סרטן העור. הנימוקים היו פרקטיים: התרופה שעמל על פיתוחה נתנה תוצאות די מיידיות. כל הניסויים שערך על אנשים שבעודם נתגלו גידולים סרטניים, הראו תוצאות מרשימות. אחרי שבועיים-שלושה של מריחת המשה נעלמו הגידולים כלא היו. מדד חשב שאם ידאג לחסאים את התוצאות - יקבלו אותו לעבודה.

כשהחלים את פיתוח התרופה המיוחדת וערך לה (חמשך בעמוד הבא)

הוזהרהו ה

פרופסור שלווא מדד: היה רוצה שהכנסת תחוקק חוק לפיו אסור יהיה לאף אדם לעבוד בחוץ, בשמש הקופחת. בין השעות 12 ל-16. וגם שיהיה חוק שאסור ללייגנים ולכלונטינים לחיות בנגב.

10 סופסופו

האזנה אל-חלילה

(המשך מהעמוד הקודם)

את כל הבריות האפשריות, החלה בשבילן והידולדותה מסוג אחר. עד עכשיו, כשהיה מציג את עצמו כמרוסטר לרשאה שכיבל הכשרה בנרדוה, היו אנשים גרים בראשם, מנחכים קצו ועוברים הלאה. כאשר בא למימפר הדמאי וסיפר שפיתח תרופה נגד סרטן העור - נהפך הניחור לצחצח גדול. בעצם חשבו שמקטנו של האיש בביתיהם לוחלילנפש, ולכן אין אפילו טעם לבדוק את דבריו, את תרופתו ואת הרעיונות שיש לו לרדכי טיפול בסרטן העור.

וכך זה נמשך שנים. בסופו של דבר הגיע מרדי עם תרופתו לפרוספור עורא יורה, סטריטופ הקשיב למה שיש לו לספר, שלח אותו לפרוספור מרדי רכר, שלקח את התרופה ועוד איתה שורה של ניסויים בבנייהיים ובבנייארם. התוצאות היו מרהיבות, והם פורסמו בכסאון "הרפואה", כתביוחן ששמעו על הפרסום יריאו את מרדי לעתונתם, והפניות החלו לזרום מכל העולם. מפעליתרופות עקיים התערע על חסריו, מנסים לשים יד על המטען ולהיות הראשונים שייצרו את התרופה. אוניברסיטאט רצו בו כמרצה, בתייהלים - כרופא בכר.

רוק בארץ כאליו דבר לא קרה. איש לא הציע לו, ובכשרו הביאות אמרו "נראה-אלי בעור שנה לא עכשיו" כשפנו אליהם ובקשו אישור להפצת התרופה. שלוא מרדי חולל - עד כאן. עם כל אהבתו לארץ, חפשו ארץ שנים של ריצות מדלת לדלת שאין לו כאן סיכויים. הוא לקח את משפחתו ונסע לחיות בבואו שבשווייץ. את הוכיות לתרופה שפיתח רכשו חברת "סולק" השווייצרית, שילמה לו סכום כסף רמיוני, והבטיחה את עתידו בתגמולים אייריים.

משפחה רכשה בית באחד מפריי באול, ומהו בארבע שנים הם חיים שם, וליבם כאן. את הבית בבואל תיארה נעמי שפר בכתבה מאת חמר מרון שפורסמה לפני כשלוש שנים במסוף "הארץ": "הבית שלו בשווייץ יותר רומה לארמון, מפורד הכי יפה של באול, בית נמלא בתוך גן מלא באופים אמונה. פסנתר כנף ענקי, אשתו מנגנת גם חלילים. הוא מארח כלתירינגלי. יש לו מדרגה יינית שקשה לתאר. זה אדונייהם לגמרי שונה. הם נוסעים לאחריו סקי הכי אקסלוסיוויים, קיבלו אורחות

"יש לי דעין שאולי יום אחד תישאח יישם אחת, לעשות בדים שיש בהם חוזרים אנטיטוראיים כמו במשחתה הנשיון. למה זה לא אפשרי צריך רק לעבוד על זה, לפתוח את זה, וגי שיעלה על זה יהיה תירינגר."

שווייצרית, רכב שכמעט לא ניתן לתרשייחיו. קשה לאנשים כאן לתאר כיצד הוא חי שם. זה פשוט מרדח, העמדה שלו שם, והעשר שהוא צבר". בקרית-אנו דוברים נראים אחרת לגמרי. הרד מרגות אפור ולא הכי נקי מוביל ליריה קטנה, שלוש חדרים המשמשת גם כקליניקה וגם כרירת מגורים. בסלון הקסטון יש שולחן עם ארבעה כסאות, מכירי יושבים הגברת, הרואה והפצינט או הפצינטית. המגזון הקטן ליר השולחן מוצג זרי פרחים ועציצים ששלחו הפצינטים לאות תודה. והם שולחים כל הזמן. לא יודעים אך להודות לרופא שעשה בעורם נפלאות מחרדת כסום טיפול, ולפרנס גם בחינם.

המגרסה שותיה צמודה לסלון ומה נסגרה בתריסול, והים היא משפחת חרד טיפולים. יש שם כסא-מרגסה כששפותוחים אותו יכול הפצינט לשכב מוצגים לו רק סרין צמר, והכל מתחדר. וילון האמכטי נגזילון מסריר בינו לבין הירשכים בשלון, ומזון וק מתאמן נאשחת לקר את כל הישפמלפס"ה הות. על הקר בשלון תלויות תמונות שמן של שני הילדים לבית מרדי, שציי האבא בת המסילית עתה לימודי

12 מופשחות

רפואה כשווייץ, וכן שהוא רופא שיניים, גם הוא בשווייץ.

הכל קטן מאוד, צנוע, ורק הצילומים הורקים שם בשקית-צילון מספרים סיפור אחר: באחת מן מתחבק מרדי נגמר-הקומה עם רונאלד ריגן שנראה לידו כמו ג'ירפה כעת ביקור בבית הלבן. באחרת שרה הגברת מרדי עם פלסידו רומינגו כעת מסיבה שנערכה בביתם בשווייץ, ליום נתנו קונצרט של שירים גרוויניים, היה ממש רליקטס. דומינגו אהב מאוד שירים גרוויניים, ויש גם תמונות עם פרס (שמעון) ועם צ'יץ (והם) ועם מי לא, ואל כל תמונה מתורסר סיפור שמעשע של הפרוספור, כעברית עילגת שהיא תערובת של אנגלית, גרווינית, עברית ורוסית.

מרדי - חולצה לבנה, מכנסים לבנים, נעליים לבנות - רוקקא מכנסו בשווייץ, אם כי ישראל חמיר תישאר ארצו, וגם נכני נשיאים ומלכים יציג את עצמו כישראלי שגורל בנרדוה. בשווייץ גם אייב האנשות מספר אחת - השמש - אינה כה חזקה כמו מה בפלחניה. הגברת מרדי חולמת כל הזמן לחזור ולחיות בישראל. חום השמש מתקן, לרוביה, מול החום האנושי הורם כאן מן האנשים. החברה שלה מה חלק גדול מן המשפחה, מה יש לה לחפש בבואל. אבל זה מה שיש. והוא חולכת אחריו בעלת מציצה צוקולדת משווייץ, סודה בכוסות קריסטל מאור טיפוסית. ההתמחות של פרופסור מרדי היא בטיפול בסרטן העור. פרופסור מרדי מבקש - במעט אפשר לומר מתחנן - ללמד את האנשים בישראל כיצד לחיות בארץ הנאת מבלי לחסוף את הסרטן הנורא הזה.

לפענתי, רבים מאתנו ממש התמחו להלכים לקראת האפשרויות. הוא קורא לזה פשע, רצח, התאבדות אקסלוסיבית. כדי להבין כמה מרדכי חושב לזכור לפחות עובדי-יטור אחת אין קרין השמש בשווייץ או בנרדוה או באנגליה אם היא בקלל הצליחה לחזור שם מבצע לענבים קצרו השמש מזרץ. לטענת מרדי ישראל היא אחת מהאזרות שבו קרית השמש חוקת ביותר. והקרינה הזו הורסת כל חלקה טובה בנות, אבל בעיקר את העור, שהוא החשוף ביותר. ונראש-האשונה היא טרומה לסרטן העור. ולא צריך לבלות רחוקה על שפתיהם כדי לחלות. אפשר ממש לעבור בבניין או באקולות, או לעבור אימינים במסע באמצע ההגריים כלי כובע רחב שוליים ובגדים שמכסים את כל הגוף.

רדי (בתרגום חופשי: "אני מכיר מעט מאוד אנשים התיים בארץ שצבע עורם לכן, שיש להם בעיות קשות מאוד. אני רואה מקרים ואינני מאמין, באותו אלי נשים עם סרטן במצב מתקדם מאוד, הפצע כבר מוגדלי ומרסם כל הזמן, מתקלף, מציץ מאוד, נהפך לנחלת שרי-אפשר להיפטר ממנה. אני שואל: כמה זמן יש לך את זה? אומרים לי 'כבר הרבה שנים', מה עשית כדי שיעברו עונים לי שכתתחלה עזבו את זה, אחריכן נימו לשלם לבד, ביקשו מתרופות שיתן משהו, ואחריכן הלכו לרופא נקפות-יחולים שנתן אנטיביוטיקה ואמר שיהיה יעבור. וככה מפטירים ומן. ומן - במקרה של סרטן - פירושם חיים. 90% מן המקרים של סרטן עור אפשר לרפא אם תופשים אותם בזמן, בכל פעם שאני בא לישראל אני שובע עשרות מקרים של אנשים שמגיעים אלי כשכבר מאוחר מדי.

"כלום נראה עמוקים כאן, אין זמן ללכת להפא, אין זמן לטפל כמו שצריך, וגם מחרים. יודעים כשמשחלל את הסרר, אבל מחרים. הוצאת בארץ כמו ישראל, חייבים שתהיה מרעוה צעמה לנושא הזה כדי להגיל חיי אדם. אני רואה מה אנשים לוקחים את חיליהם שלהם והולכים לשבת על שפתיהם, כשמש במשך שעות. אני מתמוצץ. לא מאמין, כבר לא רוצה לעור שלה. אחריהם כבר שום קום שבעולם לא יעזור. אם היא רגישה לשמש, אני תראה ביל שולשים כמו אשה בת ומשיים, והערש היה כמו זה של חרירי-כיש, מתמוצץ, מתקלף - עם כל מיני צבעים ועם רגישות עצומה. לא יעזור מה ניתוח

פלסטי, לא יעזור קילוף עור, לא תעזור הקוסטיטיקה. היא תראה וקנה. כל תשאר לו כלוף של כאלה שרועים להרדיוח בסף על הסמסות של הנשים".

פרופסור מרדי מבחין בין מה שהוא מכנה "סרטן לבן" ל"סרטן שחור". הלבן הוא זה שניתן לטפל בו בקלות יחסית. מרדכי במצעים על העור שלעיתים נראים גדולים ומכוערים מאוד, כמו כויות עמוקות בתוך העור. השחור הוא המסוכן, והוא המלאגומה שכשהיא מתפשטת - כבר לא ניתן להציל רבה. 80% מאלה החולים במלאגומה ימותו - אומרת ההסטיסטיקה היבשה ומעבדה צמרמורת של חדרה ועוד משהו מתחם ההסטיסטיקה. גם הוא מעבד צמרמורת: ארם שגורל ב-1980, הסיכוי שלו לחיות במלאגומה סלגית הוא 1:1500. לעומתו, תינוק שגורל עכשיו, הסיכוי שלו לחלות הוא כבר 1:150. בשנת אלמים צופים יודעי דבר כי מכל מאה תינוקות שיולדו אחד יהיה חולה במחלה הקטלנית.

וכל זה בגלל האוויר. אותה שכבה שעוטפת את כדור הארץ ונועדה להגן עליה-עליו מפיג קרינת-השמש. מה שקרה הוא שבעשרים-שלושים חשכים האחרונות הולכת שכבת האויר והאכלת, משאיר אתנו חשופים יותר לחומה של השמש. האוזון מתבלה גם בעקבות ייחום האוויר שקיבל תאוצה אדירה במחצית השניה של המאה העשרים, אבל גם - ואולי בעיקר - בגלל סיבוצים גרעיניים. זו אחת הסיבות שבעולם עורכים ניסויים גרעיניים עמוק מתחת לארמה. אסון צ'רנוביל, למשל, אומר מרדי, ויתור באופן דרסטי את שכבת האוזון והפחית מכמותו, ויידרשו שנים רבות כדי שתבנה שכבה חדשה במקום זו ונחנסה, בתנאי, מכובד, שלא יהיו אסונות אחרים.

"חשעים אחוים מחטיבה למלאוניה, סדו העור הקמני, זה העשש. כל אדם שיש לו כצע שאינו חודרפא או כחם כזה על העור, שאין לו גבולות מוגדרים הוא תחבשם לכל חיי כיונים - העשש שייך חיד להיבדק אצל רופא."

"אין ספק שאחת ההשפעות של אסון צ'רנוביל היא התמססות הנראים שנתנו סובלים מהם השנה קרני השמש חודרות אליהם כעוצמה הרבה יותר גדולה מעבר, ובתנאים לכל גרלות גם השפעות קרנית השמש על העור. בשלושים השנים האחרונות הככל

"אני חולץ כל יום צין שבע לעמנוה בנצחק ליום, וטחנע נשים שאחרת: מה כלום אנשים שנקגליים קמציים מחיטוט. וזה, אני כל וזהו בשמש ואין לי קמציים. נראה אותה באחד עשר שנים, זהו היא חגיד."

מרדי ומסופלה "חיצלת לי את החיים", הם אומרים לו.

אני שומע שיחות של נשים שאומרות: 'מה כולם לא לאות המגיפות הרציניות של המאה הקדמה? ואם כך הרבה בארץ, על אחת כמה וכמה יצא להם. וזה הסיבה שחשוב שאנשים יירעו את יסוד וירע כיצד להזהר מפני השמש ולהגיל את דם, ולפעמים גם את חיהם'.

בעיה עם נזק השמש היא גם בכך שלפעמים הם מתגלים רק אחרי עשרים או שלושים שנה. באים אלי קיבוצניקים או מושבניקים ואנשים אחרים שעברו את השמש, כמשיך שנים, והמצב שלהם חמור מאוד. אני שואל אותם: איך אתם עושים? והם עונים לי שהם יצאו ממדבר ממוזן, אינם יוצאים לשמש בשעות האוכלוסיות, ובעלי עוד לבן, שבשכילים השמש היא רגישים לשמש, ובעלי עוד לבן, שבשכילים השמש היא ממש אסון. אנשים מעדות המזרח הרבה פחות רגישים לסרטן העור מאשר אשכנזים עם עור בהיר. בתנאים לחוצה הם חייבים פועל בכמה מישורים. למשל בתחום העלייה אסור לשלוח עולים חדשים שבאים מארצות

מינוי שנת למרדי: גם תופעה חברתית

נמכתבי חודר. עשרות אלבומים עם תמונות שמרדי מצלם בעצמו מספרים את הסיפור בול. הוא מצלם, מצייט לפני הטיטול - ואחריו, כמו מרדי מוזיק. והוא מראה רק את המקרים הקשים: שומות ענקיות, גידולים שמעוותים את כל המוס, גידולים זרים ומזווים על כל חלקי הגוף, כל זה לפני. אחריהם יש צילומי "האחרי" - אחרי מריחת אותה משחת קסמים שחופכת מים מעוותות לחלקות יפות, מסיחה את תגידולים, מוחקה את השומות, אלמלא ראיית כמו עיני עשרות המוות. חיוחי גם אני מסובת להאמין. חיי תמיד אפרו לו שדומות אינה מעשה קסמים שחשיפור, אם יהיה, הוא איטי, שתדומות אינו מחוללות נשים.

האשה שיצאה בתעש בערב מפתח ביתו של מרדי, נרגשת עד דמעות. חשבה אחרת: "חיצלת לי את החיים", אמרה לו תחוקה. גם בדנית מפורסמת, ונעוואת, חשונה של ש, וחמרת סיפור לא יות דבר. ומרדי שומע את הקולות, צוחק מפה לפה, ועדיין נראה כלא מאמין שכל האושר והעושר הוא בחלקו ובל.

קרות לגור בנגב. כך ממש מסכנים את חייהם. צריך לשלוח אותם למקומות בגליל. אנשים שבאו מארצות זרות, אפשר לשלוח לנגב. הם יוכלו לעמוד בכך טוב יותר.

כך גם לגבי חיליים. הצבא צריך להבין שיש חיליים שבשכילים לסרת בנגב זו סכנה. בעוד עשרים שנה הם ירגישו כמה מרדכי. חיליים כאלה חייבים לשלוח לשרת במקומות אחרים, שם יותר קריר, ככלל, לכולם - לכל החיליים - הצבא צריך להוציא חקנה לפיה אסור לאף אחד להתאמן בשעות הצהריים החמות. אסור להתאמן מוקדם בבוקר, ובשעות אחרי-הצהריים והערב. למה לא מה זה בליכר בסובא? נכון, אני צוחק כשאני אומר שזה לא מסובך, אני יודע שזו אוטופיה, שזה חלום שאולי אף פעם לא יתגשם. אבל למחות זה מסביר עד כמה חמורים הנזקים של השמש בשביל האנשים הרגישים במיוחד. לפחות מי שקרא את חברים האלה יירע שהוא חייב להזהר ולהישמר, בעיקר בקיץ חם כמו השנה.

"אנשים שחיים בארץ חמה כמו ישראל חייבים גם להתלבש אחרת מאנשים שחיים בגרמניה. אסור בארץ ללבוש בגדים מדיניים, כי כך קרני השמש חודרות ומגיעות לעור הרבה יותר מהר, ומזיקות הרבה יותר. בארץ צריך ללבוש בגדים גרוילים, שיש בהם

"אין טעם שאחת ההשפעות של אסון צ'רנוביל היא התמססות הנראים שנהו העשש. קרני השמש חודרות אלינו בעוצמה הרבה יותר גדולה מעבר, ובתנאים לכן גדלוהם גם השפעות קרנית השמש על העור."

הרבה מקום להרבה אוויר, רק מכותנה - ורק בבצע לכן. אני יש לי רעיון שאולי גם אחר מיסיה ייסם אותו, לעשות בדים שיש בהם חמרים אנטי-סולאריים כמו החומרים הקיימים במשחות הסינון. לזה לא לא אפשרי צריך רק לעבוד על זה, לפתח את זה, ומי שיעלה על זה יהיה מיליונר. בכל העולם יכולו לבוא לקנות את השריון של ייצור כזה. כמו כיום אינפרנג'יה נגד מים או נגד אש, כך אפשר גם להציא מסכה נגד קרינת-השמש.

יש גם העניין של המובעים. אך ייתכן שדווקא בארץ כמו שלנו אנשים הולכים כל כובעיהם באיחופה הקרה כובע זה שאי האלגנסיות, ונשים מרבית לכוים אותו, וכאן במעט ולא רואים אשה עם כובע. כך גם לגבי גברים. במקטיו חממה יש סומכרר, בטקסט יש את כובע הקארבוי, ורק בארץ יש כובע סטכל סלא מצל על הפנים. צריך שמשרד הבריאות יקח את העושה הזה, יעדר תעשייה של ייצור כובעים, סיגרני אופנה ייצרו כל מיני דברים יפים ויעשו תצוגות אופנה רק של כובעים".

מרדי מספר שלוא מרדי - הולך עם העיני עד הסוף, כבר נתון לאנשים להרווח כסף, רואה בעיני רוחו את כל התשם במרינה חבושות כובעים אופנתיים ואת הגברים בכובעים-צחחיה מצלים בשלל צבעים. באחת נשימה הוא גם רואה תעשייה חדשה מפורחת, אנשים מתפרנסים מעבודה בתעשייה הזו, ורגענית שמחתי-בהלקן מוסעות על מסלולי התצוגות בנגרים לבנים, גרדילים ומאוזורים, שעושים מכדים מחומרים אנטי-סולאריים.

לפני הרבה שנים היה לי חלום למצוא תרופה נגד סרטן העור, לקבל לגיטימציה בעולם הרשמי, לשרד מתקנים כשטח הסרטן שהיו מוכרים בעולם כולו. והחלום הזה התגשם. מי יודע, אולי יום אחד יתגשם גם חלומי שבישראל לא ייצאו יותר אנשים לשבת המה, העור הוא. מצידו יעשה כל מה שאפשר, חורב בהתנדבות, כדי שזה יקרה.

מכפשות 13

האנשים האלה

הנדון למוות ראשון

מאת יצחק בן-חורין

שמות חניקים היו צריכים לחלות עד צאת נשמתו לפני כ-38 שנה, במגרש הרוסים בירושלים. כבר הכינו לו את חבל החליה, מרוד היטב, ואף שקלו אותו כדי להיות בטוחים שהחבל לא יקרע ברגע הגורלי. בתא הגורום של בית הכלא המרכזי, תחתית אושטימית העניקה לו מקום של כבוד בבית-המדרג הישן של תל-אביב, ברחוב טרומפלדור. היהודי הראשון שנדון למוות בתקופת המנדט הבריטי על ארץ-ישראל, היה בן 22 כשהורשע ברצח שבעה ערבים ביפו. תגובה אישית סמוגטית שמנעה מוגרם ערבי בדרום תל-אביב עם פרוץ מאורעות הדמים של 1929.

יכולתי למסור את הנשק ל'הגנה', להעלים, וככה לצאת מכל העניין. אבל שכל מקבלים רק לאחר מעשה, אני קיבלתי שכל כשהשופט אמר שיתלו אותי, לא עזר לי שהכחשתי לאורך כל הדרך, שעשיתי את עצמי שמבל ואמרתי 'לא יודע', 'לא זוכר', מה להגיד, שרצחתי?

צילומים: שמואל רחמי וזיס זמיר

במגרש הרוסים בירושלים כבר הכינו לו את חבל החליה, מרוד היטב, לכי אשקו חיים בן 28, חי וקיים ברחמי'א, היה שומר צעיד כשהורשע ברצח שבעה ערבים

שמות חניקים לא ניסו מעולם לדחות את עצמו למחנה היסטוריה. בקושי זכה לשני עצורים בספר בלתי מוכר ומעלה אבק בשם 'המורטור העברי' בלוקפת המגורים. הוא לא נמנה על יקירי תל-אביב, וגם לא דומן להרליק משואה לתפארת מדינת ישראל. חניקים צלל אל תוהם השכחה הציבורית כשעבד בעיריית תל-אביב עד שיצא לפנסיה. הוא גידל ילדים, שיוק עם הנכדים, ובתקופה שבה כל מי שלא עשה שום דבר כותב על זה ספר - חניקים הקפיד לשמור על אלמוניות. אחרי הכל הוא אחד שעשה היסטוריה, לא מאלה שכותבים אותה.

תדון למוות חי הוא היום כבן 80. אינו מולל כגורלו הטוב. 'למדתי לא להיות מופתע, מי יודע מה ילך יום לכן חי בכל יום כמו בחוששה שיכולה להגמר בכל יום. כינתיים אני מתעסק בכלי. גובר של ארגון חברי ההגנה. חבר 'הבונים העשירים'. חסון עושה את שלו. עובר במר בחלום. כאילו רק אתמול ירדתי מהאניה'.

שמות חניקים ירד מהאניה כששה באוקטובר 1923, במלח חיסה. קיבל מהסוכנות היהודית של ארבע לירות ויצא לתל-אביב. עבר עם החלוצים שעלו אתו מסולין בחפירת כורות שופכין או כסלילת הכביש לפתח-תקוה, וגר איתם בתנאי קטנוה, כמרחק ברחוב (המשך בעמוד 17)

האזן את האשקו

המבצע הכי מדי בשוק

1.90 עכשיו רק 1.45 ש"ח

פת אורז, המוצר הנחטף מן המדף, עכשיו במבצע. טריטור, בשל האריזה התלת-שכבתית, פריך כמו שצריך ומאוד טעים. עם מלח או בלי מלח - איך שתבחרו. העיקר שתהנו.

תלמה

ועוד הצעה טריה - נסו את פת אורז קלוי בטוסטר. טעים שגוען. המבצע מתקיים עד 23.9.87 בכל המרקולים ובחנויות המזון המובחרות.

הנדרון למוות הראשון

(תקופה 18)

שנה עברה על שנים נקרא על שמו של המלך אל. המלך היה 15 גרוש ליום. לא הרבה ליום המלך שמתיים בארבע אחר הצהריים נמשך פשוט תל-אביב. הבורגל היה אהבתו השניה. לא היו מוכרים של פעם - ליד השער האגמי לא נמנו האחים פוליאקוב, ומוסקה מאיר היווה הקל ש"לום". שמחה חניקס, מקשר הדמני, התחיל, והעיקר - מבקש שערים מצויין. "אם יש שחקן חם - הייתי על המסד מהדולרים האלה, שחקן, מנסיעות לחוצ'לארין. אנחנו נסענו ארבעה ללחם בטוריה, ניצחנו וקיבלנו מכות עם המלך. עכשיו שחקן טוב כמו משה מיני ולא מחביש כל על די הגרושה צילינגר הוא מביח". מה המליצו?

1927 קרא הער הערע הלאומי לנוער העברי להמשיך למשכנות המרד. שמה התגייס - שמו רגלי מספר 612 משכנות פלשתינה. א"י - ואחרי שבע קודם בבית הספר. שם חבב עם עוד שבעה שוטרים יהודים ביפו. למחרת היה מתבדל בשוטרי בעל כושר גופני. המלך היה כדורגלן כוכב שיוחק לו. הציב את קרב לבית, שיוכל להמשיך לשחק בהפועל, היה קרב גם לנבחרת הכדורגל של המשטרה. שם, שנה חזרה, שבר של שש לירות לחרס, על המסד טוב לחניקים וטוב ליהודים. יכול להיות שחבר ה"הגנה" מפני פעולות חיפזים. המלך הבריטי. הראש היה בכדורגל ובתענוגות. היה לו נער צעיר ער שפרצו מאורעות 1929, ככל שנה לפני 58 שנים.

המלך "יום חמישי, אני זוכר את זה כמו היום, חזרתי ע"י מיטח ממסגר חסן בק לנבחרת ביהודים. המלך של חזרה בצרף שערך בסוף רחוב עליה. המלך היה שחקן שמעתי ידיות מכון יפו. לקחתי את המלך ויצאתי לרחוב עם השוטרים משה רוזנבלד. המלך חשב מלפני הרצל. כזה השני היו הפרסומים לא יבדלו. מלפני תל-אביב הגיעו אלי כמה חברים. המלך חשב שלהם היה מקלות וסכנים. ידעתי שיש אורחים להם ערבים מצויינים ברוכים. המלך חשב להחמור. האמת הערבים התחילו את המלך והחילו להפצץ. מצאתי מחסה ויריתי על הפרסום. אחרי חצי שנה בניה שטח. מתאם

יום שהקורפורל הערבי הראה לי את החבל שלי ארזו בשק, כדי להפחד אותי, צחקתי לו בפרצוף. האמת שאני מצפצף עליהם. לא ידע מאיפה היה לי אומץ".

יום אחד ירדו מתקרב מכון מקוה ישראל. המלך החילו זורם עליו והוא נתקע. באותו היום המלך חשב שולח גורדון הכיר אותו. הוא רץ למלך ונעץ, חניקים חורגים את החבר'ה. המלך חשב להרוג את המלך בדיקובץ פינגולר. המלך חשב להרוג גם הוא הצליח לברוח לעברי.

המלך חשב ליד כדור בראש המלך. המלך חשב ליד עם נשק. התחלת לירות. המלך חשב וכה להתקדם לצומת לכוח האוויר. המלך חשב את רואה מלי, במרחק 300 מטר. המלך חשב רצים עם סכנים ומקלות וצועקים. המלך חשב את מרד בך ומתחיל להדיב. ידעתי חשב המלך חשב מום לא נשאר בשטח. ורק הכל, המלך חשב, המלך חשב, אבל איך אפשר היה המלך חשב של הארבעה שלבו זה בער בפנים. המלך חשב לא יכולתי להתחבב ולחזור לתחנה

כאילו שום דבר לא קרה. ידעתי שהכנופיה ברחה לבית בפרס. "בתחנה ביקשתי מתגרים. שלושה הצטרפו אלי, מצויינים באקדחים. רק לי היה רובה שמסוגל להרוג. נכנסו לפרס וניגשתי לבית. שמעתי קולות של ערבים מחליפים חריות מהפגזות. פרצתי פנימה. הם ישבו על הארץ עם נוסים ביד, אבל לא הספיקו להרוג. יריתי בכל אחד מהם כמה כדורים. הם היו שבעה ואני חיסלתי אותם אחד אחד. אחרי שלושה-ארבע דקות גמרתי, מנחתי את הרלת ואמרתי לחברה שבא אחי: "תלכו ביהמה. אנחנו לא מבידים".

הכוח הצלול של שמחה חניקס משמר כל פרט. איש צנוע בבית חורקומתי ברמת-גן. ריהוט מיני, סלודיה צבעונית. "אני לבד זאת הצרה. הבדידות קשה. יש לי שני ילדים מסורים וגם הנכדים באים. אבל הם לא יכולים להיות ליד כל הזמן". בשבוע שעבר סבל כאבים חדים בכרום הפנים, שריר ממנרש הכדורגל מלפני 60 שנה - ואף לא צלקת מהסכנה הגדולה שריחפה על ראשו במבואות יפו המתלהמת. חניקס שם לתחנה המשטרה. שפר על קורדון

הכוחות הראשית על משפט חניקס באחד מעיתוני התקופה: "לא פחדתי בכלל. לא נראה לי שיתלו אותי".

עליאש כשעתיים. שעה ארוכה התייעצו חיפזים, ובחמש ושלושים קרא השופט קורי את פסק הדין לשכר.

חניקס: "השופט הכריז שהוא מוצא אתי אסם ברצח. שבעה שנות של ערבים מנה, ובסוף אבירי אתה חתלה עד צאת נשמתך, אלוהים ירחם עליך, ודג'יב העליון יקבע את מקומך". כלומר הוא יהיה היכן לקבור אותי. מסורים הבריטים האלה. ארגנו אותי לעולם הבא. אבל אני הייתי בחור צעיר בן 22, שהיו כדורגל מצויין בהפועל תל-אביב, והיו לי עוד כמה הבניות לעתיד.

"השופט שאל אם יש לי מה לומר, והשבתי בשלילה. לא התרגשתי, כי הייתי בטוח שיש לפני דרך של הצלה. לא הייתי מוכן למות. בהחלט לא. אולי בגלל שהייתי גורדון למנות היהודי הראשון, והישוב העברי כולו היה מאחורי. המשורר עמנואל הרוכי אפילו חיבר שיר בשבילי. "לכה זה פתח", אפילו "אני לא פחדתי בכלל. לא נראה לי שיתלו אותי. וזה את אמרת לתלות אותי אני אתן להם בחור טוב, בחור

צעיר, לא חשתי הרבה. כולם היו גרנסים חוז ביני. לא חשתי משהו מה זה להיות נדון למיתה. "אחרי גורדון באו חבירי הסוכרים היהודיים לנחם אותי. העיתונים כתבו שביטוב היהודי היתה התרגשות עצומה לקראת פסק-הדין. באותו ערב, כשגורדון שרנו אותי למות, נמננו כל בחירי-ההפועל בתל-אביב. או זה עוד היה ראיוע. ביורסלים היה קונצרט ויהודים עזבו את האולם לאות חמאה. כך שמעתי אחרי-כך, אני זוכר רק ארץ נהגל בית הסוהר בכל אותי בגלל ובראי אל שני שוטרים. ובמקור לקחו אותי מיפו לירושלים במכונית אסירים שחורה. בפקד הכלא בכבודו ובעצמו והביל אותי והזהיר: "סכעתי שבלארי הגנה חציא אותך בדרך. אז דע לה, שאה מקבל מפני את הכדור הראשון".

"בדרך לירושלים, ליד בית-דגן, הרכב כלנו האט מתאם וירד לצד הכביש. אנחנו לעצמי או ואכזי, זה הסוף. לא הספקתי לחשוב, ושני הסוכרים שלי הרימו אותי כמו צעצוע. בחוץ המתנו שני סכסים. זה היה מבצע הטעייה מתוכנן. הם הכניסו אותי לטקסי אחד וככה נסעו למגרש הרוסים. מנהל הכלא ביורסלים, שנעדר להיות גם החליין שלי, נתן פקודה להעביר אותי בפניה, והורה לסוהר להביא לי את הכנרים הארומים ואת הטובע השחור. אחרי סלביסיו אותי בבגרי הגרדן למות קראו לנפח כהצטיר לרגלי שרשראות במשקל שנים-עשר קילו ודפק אותן בגישים, ואת הדיים כפת בשרשראות שטוקולת ששה קילו. בקשי היה אפשר לוח.

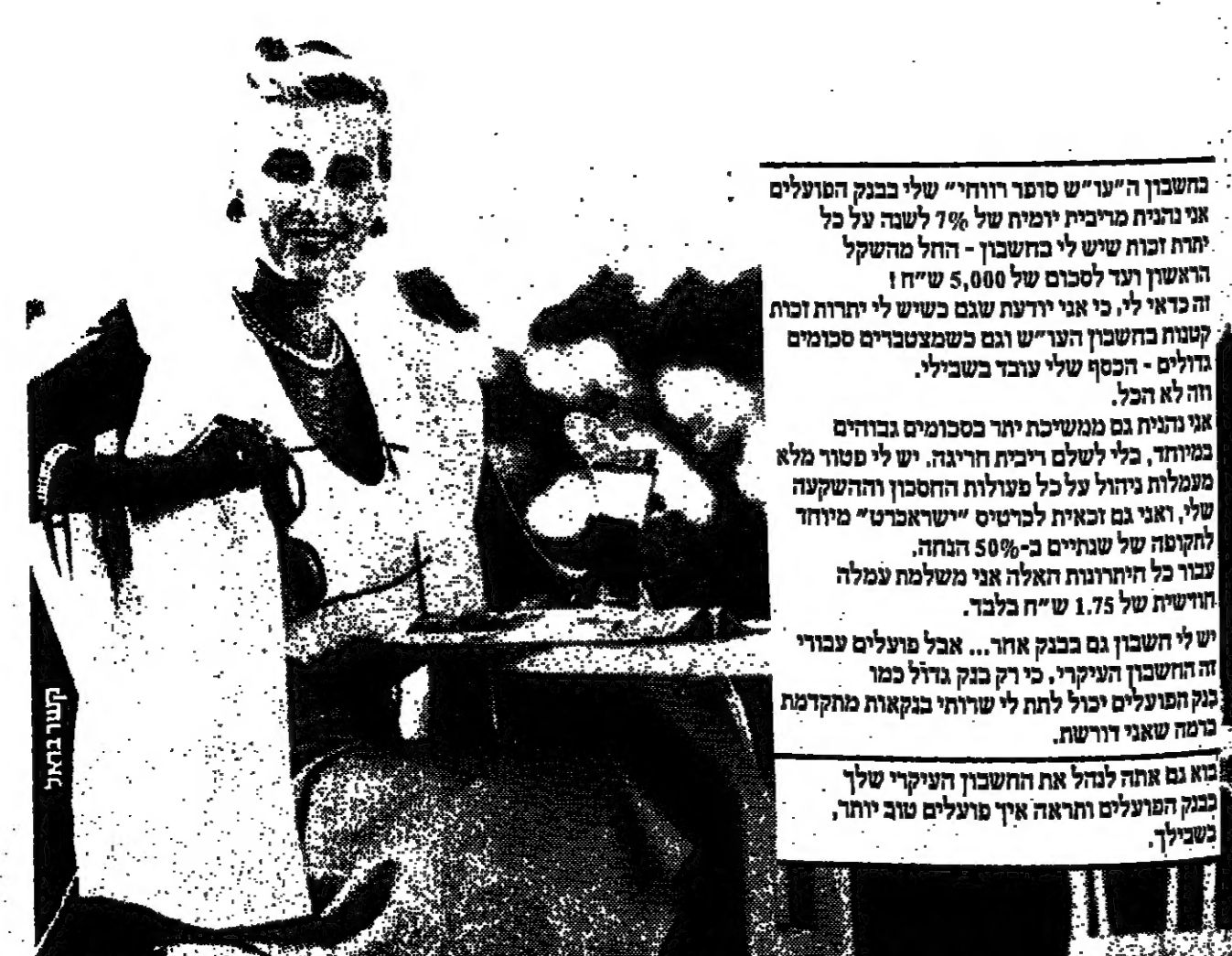
"הכניסו אותי לזא הגרונים למות, ציוע מספר חשע בגדל שלוש מטר על מטר וחצי. בפניה היה סיר לעשיית הצרכים. ישבו בשורה הציונים עם רוצח יהודים במאורעות תרס"ט. הרוצחים הפגלים ביהודה. שמעתי ובבנתי מה דיבור בתאים הסוכרים. מתאסרים איד שחור יהודים בחזון ונפח, אך אנסו ובזו. אני חשקתי והתפוצצתי בפנים. הם ידעו שהרגתי. ערבים, אבל כששאלו אותי "למה שפשו אותי" שיטתי להם ואמרתי "זאלה חמש שנים. זהם, (ומשך צעמור חבא)

מלחמה 17

האזנה לפרק

מועלים בשבילי - זה חשבון עיקרי

לכי אני מקבלת ריבית זכות יומית כבר מהשקל הראשון ועד 5,000 שקל

בנק הפועלים

בחשבון ה"עו"ש סופר רווחי" שלי בבנק הפועלים אני נהנית מריבית יומית של 7% לשנה על כל יתרת זכות שיש לי בחשבון - החל מהשקל הראשון ועד לסכום של 5,000 ש"ח! זה כדאי לי, כי אני יודעת שגם כשיש לי יתרות זכות קטנות בחשבון ה"עו"ש וגם כשמצטברים סכומים גדולים - הכסף שלי עובד בשבילי. וזה לא הכל. אני נהנית גם מנשיכת יתר בסכומים בודדים מיוחדים, כלי לשלם וריבית חריגה. יש לי פטור מלא מעמלות ניהול על כל פעולות החשבון וההשקעה שלי, ואני גם זכאית לכרטיס "ישראלט" מיוחד לחוקה של שנתיים ב-50% הנחה. עבור כל היחידות האלה אני משלמת עמלה חודשית של 1.75 ש"ח בלבד. יש לי חשבון גם בבנק אחר... אבל פועלים עבורי זה החשבון העיקרי, כי רק בנק גדול כמו בנק הפועלים יכול לתת לי שירותי בנקאות מתקדמים במחיר שאני דורשת.

בא גם אחת למלא את החשבון העיקרי שלך בבנק הפועלים ותראה איך פועלים טוב יותר, בשבילך.

המשקל מהעמוד הקודם

שם על ראשם היה עונש מוות, כעסו והתחילו לדפוק בשדרות הברזל.

קשה להעביר את הזמן בצינוק המוות. לא נותנים לך לקרוא. בימים הראשונים גם אסור היה לקבל ביקורים. אתה הולך בתא הלוך ושוב, מחכה לעדו או לביצוע גור הדין. ביום התליה סוגרים את בית המוות. שקט רממה. שומעים רחש של זנב. כולם עצבים. אתה לא רואה, אבל שומע את כל השליבים ויכול לזמין בדיוק מה קורה. הדלתות הנעירות. עכשיו הגדו אומר מלים אחרונות. עכשיו מלבישים את השק השחור לראש. כולם שומעים את חבטת הדלת הנפוצת מתחת לרגליים בתא הגרדום, את חבטת הפילה ושכירת המפריק.

הבדחי שם את אברג'לדה, שורר ידוע שהפיל חיתתו כנאות ימים. איש מרשים. שם דבר בארץ ישראל הרבה שנים שנתלה היו לו לחיים ארוכות ושם נכדו גדול. הוא היה שם ממש מלך. 'מאליק אברג'לדה' קראו לו כולם. כל האסירים הערבים התפללו כלילה לפני שחלו אותו. רגע לפני שנתלה צעק אבו ג'לילה 'זהו ברוכים חברים, או שמענו את רעש הנפילה.

ינתיים נמשכו החכנות להוצאתי להרג. לכל גרזן יש חבל משלו, חבל חרש, ששומרים עכורו ברגע שבנסגרה 'בית המוות'. כל שבוע שקלו אותי שאתאים לחבל, שלא ייקרע. זה לא מצוין רק ביום שהקפדו הערבי הראה לי את החבל שלי ארוך בשק כדי להפחיד אותי, צחקתי לו בפרצוף. להראות שאני מצפא עליהם. לא יודע מאיפה היה לי אומץ. אולי בגלל שידעתי צעיר וספורטאי ואמרתי לעצמי תהיה גבר. מעברותיו היה רע אבל לא התיאשתי. לא היו לי סיוטים מחבל התליה. גם לא פחדתי. שום חשבון נפש על מה שעשיתי. הלא הגנתי לבדי על רחוב הרצל ועל שכונת ספירא, ואם לא הייתי שם היתה שחיטה גדולה של מאות יהודים. ידעתי גם שכל הישוב אחר, ושיש עדו.

הישוב מספר שבועות באו לבקר אותי מנהיגי ה"כשרנו אותי למוות זה לא נראה לי רציני ומוחשי. לכן לא דאגתי. אבל כשהודירו את זה למאסר של 15 שנה, נבהלתי. מה ידיה איתי? 15 שנה זה המון זמן!"

ישיבת בצינוק המוות בדיוק ארבעים יום, עד לערעור. ד"ר עליאש טען בבית המשפט כי הריגת הערבים בפורס לא היתה בכונה תחילה. השופט קיבל את הטענה, אבל בסוף חרין אמר לי: "אני מצטער מאד שהחוק לא מרשה לי לתלות אותך, למרות שאנך רצחת יותר מאדם אחד. הוא לא הוריע לי מה החליט, אבל ד"ר עליאש חש לי 'חמש-עשרה שנים מאסר עם עבודת-פרך' ואני חשבתי בלבו: ריבוננו של עולם, מה יהיה אחי מה יקרה לי חמש-עשרה שנה זה המון זמן. רק עכשיו זה התחיל לחורר למות. אתה מבין, כשרנו אותי למוות, זה לא נראה לי רציני ומוחשי, ולכן לא דאגתי. זה לא קלט. אבל כשהודירו את זה למאסר של חמש-עשרה שנה, נבהלתי. על זה אי אפשר היה לעדער. ועוד עם עבודת-פרך בחציבת אבנים עם ידיים ורגליים נזנחות בבקליה: בחציבות שליד זכרון-יעקב. אני כשנולד חבולתי לטם אסירים וידעתי את הקושי. אבל פתאום 'תפסה' את עצמי,

ואמרת: חניקים אותה עשירי מברזל וגם עכשיו אתה לא בוכה. לא בוכה אבל חושב. 'ריבוננו של עולם, אני בן 22 ולא אצא לחופשי לפני שאהיה בן 37. ככה ילכו כל השנים היפות!'

'הדעה רשמית על המתקת העונש לא קיבלתי, אבל בחצר כולם כבר ידעו שהחליפו לי את התליה לחמש-עשרה שנה. מחוץ לבית-המשפט במגרש דרוסים התאספו מאות ערבים שהתפרו רגלים שחרים וצעקו שאם לא יחלו את חניקים לא יחלו גם את הברזים שלהם. היתה הדגשה קשה. המשטרה נאלצה להכריז אותי מהדלת האמריית של בית המשפט. עדיין גרזן למוות לכל דבר. הייתי כבול בידים ורגליים ולחש בבגדים האדומים והבובע השחור. גם החזירו אותי לצינוק הגרזנים למוות. שכנתי שם עוד חמש ימות. הבריטים חששו מתגובת הגרזנים למוות הערבים, כשדוור להם שלא יחלו אותי. אחרי חמישה ימים הגיע פסק-דין של הערעור להתלהל בגלל ריבון את כל האסירים כחצר תחת משטר כבד, ואותי הברזו לגפה כדי שיסיר מיד ורגלי את השלשלות. נתנו לי את כנדי האוהרית והעברו אותי לתא רגיל עם חמישה אסירים, כולם נתיני חוץ. מדוע חוקק לשם כן ביתנים שלהם הסוכנות היהודית עורר-דין מיוחד לטולן שהביא לארץ את התעודות המוכיחות שאני נתיני פולין, ובתור נתיני זו מניעת לי חטבת שוונת כמו מישהו שתי שמיות ואוכל מבחוץ, כל מה שאני רוצה.

מצבי השתפר. מהמסעדה הקואופרטיבית בירושלים הביאו לי כל יום ארוחת טובות. 'עבודת-הפרך' שלי היתה בציור שלטים. אבל חוץ מזה התיים בכלל היו מסוככים כי הייתי שם בין מאות ערבים, בהם רוצחים ואנסים. מדי יום שמעתי מתלחשים: 'זה העארם שהרג שבועה מוטלית'. הם היו מוכנים לרצוח אותי. הייתי מאד עדיני. נהדתי מאד מאד במסדרונות במעברים. שידורתי אסירים ומורדים בסגירות. הם עודדו לי. הם שמעו שיתול של הערבים והודירו אותי. היום אל תלך לשם, מחר אל תעשה את זה ואני שמעתי בקולם.

לא ישב איתי בכלא? פגנח מפיר שאו-טרכ' היה שר האוצר בישראל, אבל אז עוד קראו לו קותלובסקי, שנאסר יחד עם עוד שני מנהיגי פועלים מכפר כנא, יוסף בנקובר וראובן שרייבוביץ. ססר היה כבר אז כזה גדול עם קרחת. הם נאבקו על עבודה עברית, ובקיץ '34 נרדנו לששת חודשי מאסר על הפרת הסדר. הם ישבו בחצר שלי שלוש-חודשים עד לשחרור. היו קמים מוקדם בבוקר ונקלחו לעבודה בארמון הנציב. בערב חזרו לא ויזרו על עצמם. עורתי להם כמה גורמים. הרבה לא ידעו על עצמם. קוראים ספר סיכולתי במחזן סוכ ובמשלוח מכתבים. התנועה האנגלית הדיש לי לצאת עם שטר למפריה הלאומית על ה"הגופים, להחליף ספרים עבור האסירים. הייתי נפגש בספריה עם משה שרת, ועם דב וזו וגם עם יצחק בדצבי ומעביר להם חודעות. בפתק אחד שער נמצא אצלי כתב בנקובר לרב הח' שעמר לצאת ללונדון, שינסה לסדר לי חנינה ביום ההולדת של המלך.

'לפניהם ישבו בחצר שלי שלוש-חודשים ברחץ חיים ארלוזורוב: אב"א אחימאיר, צבי הונבלט ואברהם סטבסקי. הם טענו שלא ידעו מום דבר וקיללו כל הזמן את סימה ארלוזורוב. טענו שזה ערבי אחד שרצח. אני ראייתי את מסדר התיחוי, איך סימה ארלוזורוב מוזה את סטבסקי. לפני שיצא סטבסקי לבית-המשפט הוא אמר לי: 'אני מוכן עכשיו לחתום על עשר שנים'.

אב"א אחימאיר חשפט מעשהו האמין של חניקים וכתב לו הקדשה כפנס קטן שהחזיק בלבו 'הגיבור שמה חניקים הציל את כבוד ישראל שחלל על ידי 'קרושי' חדרון. הקדושים נקבנו מומן בבית הקברות בחברון וחניקים חי לעת קצת בבית המסור המוכרז בירושלים. השם שמה חניקים חי בלבוט סוכי הנוער הישראלי. השם שמה חניקים שם כבר לישראל, כמו השמות יוסף טרומפלדור ושרה ארזנוסון. אנו כלוב תפילה שטר ארית יהודה ישתור מהסוגר ויעמוד בראש תנועת הנוער הישראלי, תנועת יצחק בן-חורון.

הציונות הבינלאומית, תלמה. אב"א אחימאיר, פריס תרפ"ב, בית הסדה המרכזי, חדר מספר 19, ירושלים.

ינקים: "אחימאיר קבע שאני אהיה מנהיג הנוער הבינלאומי אבל אני יצאתי מהכלא עם חולצה כחולה. כל השנים הם ניסו להגיר שחניקים משלהם. אני הייתי איש ההגנה ומפא"יניק כל השנים, ואני מפא"יניק עד היום. שבע שנים ישבתי בכלא עד שקיבלתי חנינה מהוד מלכותו קינג ג'ורג' השתחררתי בששה ביוני 1936 יחד עם ארבעים אסירי עולם ערבים. עד היום הזה למות שאני לא רוצה להגיר מלה רעה על ראשי הישוב שעשו הכל להקל עלי, חורה לי שהחנינה הזאת באה מזה הערבים.

'האמיר עבאללה, שנשע לאנגליה ליום התלהל של המלך ג'ורג' החמישי, הוא שהצליח לשחרר אותנו. הוא אמנם התכוון רק לרצותי חברון, אבל למען האמת החליט האנגלים שמול עשרות רוצחים ערבים ושהודו גם אחד ודוקס. אני אומר היום שהייתי מוכן להמשיך לשבת אם היו מבטיחים שהם לא יצאו'. כשהשתחרר, היה מושגר לגירוש מהארץ, באורח פולני. לאחר התערבות הרושה להישאר וניתנה לו תעודת נתיני ארץ-ישראל.

"עם הרוגי המלכות של אצל ולחי' היתה לי סולידריות ברגש, לא במפליטיקה. ברור שזה כאב לי. אבל לא עשיתי כלום למענם."

חניקים: "כשיצאתי מהכלא באו החברים וליקטו אותי למגנח אוסישקין בסוכות. הוא אמר לי מלים יפות. שאני גיבור, כמו שאומרים. משם נסענו באוטובוס לתל-אביב. ראש העיר מאיר דיגונקו קיבל את פני. 'צ' בחור צעיר, מה אתה רוצה לעשות? הוא שאל אותי. אמרתי שאני לא יודע. נכנסתי לכלא בתקופת הראינות. יצאתי, ויש דבר חדש שקראים לו קולנוע. רוצה עסק מנוחה להתרגל לסביבה ולאנשים ואחר-כך רוצה לעבוד. דיגונקו אמר למנהל מחלקת המים 'תקבלו את הבחור לעבודתך', ובכך נשאיתי פקיד בעריה עד שיצאתי לפנסיה. לא פקיד קטן. כשהיה מכין לתפקיד עוד מנהל אף הבכשים ואני רציתי לקבל אותו, הבלתי לפגנח ספיר, זה שישב איתי בכלא ועכשיו היה שר חשוב בממשלה ובקישותי שיכתוב פתק לטובתי. ספיר אמר: 'אני לא נתן פתקאות, אבל יהיה בסדר', ובאמת קיבלתי את התפקיד.

ומן קצו לאחר השחרור הכי שמה חניקים את חנה, עולה חדשה מגרמניה, ומייד התחתנו. נולדו להם שני בנים, חנינה ואלתנן. ב-1940 חנינים יצא לבצא הבריטי. אחרי המלחמה חזר לעירייה. ערב הקמת המדינה, כמאבק המתחרות, כבר לא שמעו עלי. נשאר חבר ב'הגנה' אך לא שתוף בשום פעולה מלבד פעם אחת כשנשלח בחשאי למחנה המעצר במורע, הודות לקשרים טובים שפיתח עם מפקד המחנה האירי מתימס שהיה סגן מפקד הכלא בירושלים. כדי שיעניק חננים טובים יותר לעצירי 'ההגנה', שמה חניקים עשה את שלו. איש 'ההגנה' הראשון והאחרון שנוון למות מפנה את חנינה לגיבורים אחרים. חברי אצל ולחי' שנתלו בכלא עכו או פרצו עצמם ערב תחילה בכלא ירושלים. חניקים אומר: 'היתה לי איתם סולידריות ברגש, לא במפליטיקה. ברור שזה כאב לי. אבל לא עשיתי כלום למענם. לא כתבתי מכתבים ולא מאמרים. תחור חבר ב'הגנה' השארת את התגובה למפקדים שלי.

חנה חניקים נפטרה ב-1984. שמה גירל לבדו את ילדיו. לא מומן נתנו את יום הולדתו ה-80. עכשיו הוא נוסע עם חניקים לירושלים, ל'הכל' הגבוהה' שהוקם בבנין בית-הסדה המרכזי, להראות להם את תהא בו ישיב, ואת חנינה עם קטעי תעודות המוקדשים למשפט, עם הבגדים האדומים שלבש, ועם את הגרזנים ממנו נצל.

החניקים חניקים אותה עשירי מברזל וגם עכשיו אתה לא בוכה. לא בוכה אבל חושב. 'ריבוננו של עולם, אני בן 22 ולא אצא לחופשי לפני שאהיה בן 37. ככה ילכו כל השנים היפות!'

'הדעה רשמית על המתקת העונש לא קיבלתי, אבל בחצר כולם כבר ידעו שהחליפו לי את התליה לחמש-עשרה שנה. מחוץ לבית-המשפט במגרש דרוסים התאספו מאות ערבים שהתפרו רגלים שחרים וצעקו שאם לא יחלו את חניקים לא יחלו גם את הברזים שלהם. היתה הדגשה קשה. המשטרה נאלצה להכריז אותי מהדלת האמריית של בית המשפט. עדיין גרזן למוות לכל דבר. הייתי כבול בידים ורגליים ולחש בבגדים האדומים והבובע השחור. גם החזירו אותי לצינוק הגרזנים למוות. שכנתי שם עוד חמש ימות. הבריטים חששו מתגובת הגרזנים למוות הערבים, כשדוור להם שלא יחלו אותי. אחרי חמישה ימים הגיע פסק-דין של הערעור להתלהל בגלל ריבון את כל האסירים כחצר תחת משטר כבד, ואותי הברזו לגפה כדי שיסיר מיד ורגלי את השלשלות. נתנו לי את כנדי האוהרית והעברו אותי לתא רגיל עם חמישה אסירים, כולם נתיני חוץ. מדוע חוקק לשם כן ביתנים שלהם הסוכנות היהודית עורר-דין מיוחד לטולן שהביא לארץ את התעודות המוכיחות שאני נתיני פולין, ובתור נתיני זו מניעת לי חטבת שוונת כמו מישהו שתי שמיות ואוכל מבחוץ, כל מה שאני רוצה.

מצבי השתפר. מהמסעדה הקואופרטיבית בירושלים הביאו לי כל יום ארוחת טובות. 'עבודת-הפרך' שלי היתה בציור שלטים. אבל חוץ מזה התיים בכלל היו מסוככים כי הייתי שם בין מאות ערבים, בהם רוצחים ואנסים. מדי יום שמעתי מתלחשים: 'זה העארם שהרג שבועה מוטלית'. הם היו מוכנים לרצוח אותי. הייתי מאד עדיני. נהדתי מאד מאד במסדרונות במעברים. שידורתי אסירים ומורדים בסגירות. הם עודדו לי. הם שמעו שיתול של הערבים והודירו אותי. היום אל תלך לשם, מחר אל תעשה את זה ואני שמעתי בקולם.

לא ישב איתי בכלא? פגנח מפיר שאו-טרכ' היה שר האוצר בישראל, אבל אז עוד קראו לו קותלובסקי, שנאסר יחד עם עוד שני מנהיגי פועלים מכפר כנא, יוסף בנקובר וראובן שרייבוביץ. ססר היה כבר אז כזה גדול עם קרחת. הם נאבקו על עבודה עברית, ובקיץ '34 נרדנו לששת חודשי מאסר על הפרת הסדר. הם ישבו בחצר שלי שלוש-חודשים עד לשחרור. היו קמים מוקדם בבוקר ונקלחו לעבודה בארמון הנציב. בערב חזרו לא ויזרו על עצמם. עורתי להם כמה גורמים. הרבה לא ידעו על עצמם. קוראים ספר סיכולתי במחזן סוכ ובמשלוח מכתבים. התנועה האנגלית הדיש לי לצאת עם שטר למפריה הלאומית על ה"הגופים, להחליף ספרים עבור האסירים. הייתי נפגש בספריה עם משה שרת, ועם דב וזו וגם עם יצחק בדצבי ומעביר להם חודעות. בפתק אחד שער נמצא אצלי כתב בנקובר לרב הח' שעמר לצאת ללונדון, שינסה לסדר לי חנינה ביום ההולדת של המלך.

'לפניהם ישבו בחצר שלי שלוש-חודשים ברחץ חיים ארלוזורוב: אב"א אחימאיר, צבי הונבלט ואברהם סטבסקי. הם טענו שלא ידעו מום דבר וקיללו כל הזמן את סימה ארלוזורוב. טענו שזה ערבי אחד שרצח. אני ראייתי את מסדר התיחוי, איך סימה ארלוזורוב מוזה את סטבסקי. לפני שיצא סטבסקי לבית-המשפט הוא אמר לי: 'אני מוכן עכשיו לחתום על עשר שנים'.

אב"א אחימאיר חשפט מעשהו האמין של חניקים וכתב לו הקדשה כפנס קטן שהחזיק בלבו 'הגיבור שמה חניקים הציל את כבוד ישראל שחלל על ידי 'קרושי' חדרון. הקדושים נקבנו מומן בבית הקברות בחברון וחניקים חי לעת קצת בבית המסור המוכרז בירושלים. השם שמה חניקים חי בלבוט סוכי הנוער הישראלי. השם שמה חניקים שם כבר לישראל, כמו השמות יוסף טרומפלדור ושרה ארזנוסון. אנו כלוב תפילה שטר ארית יהודה ישתור מהסוגר ויעמוד בראש תנועת הנוער הישראלי, תנועת יצחק בן-חורון.

החניקים חניקים אותה עשירי מברזל וגם עכשיו אתה לא בוכה. לא בוכה אבל חושב. 'ריבוננו של עולם, אני בן 22 ולא אצא לחופשי לפני שאהיה בן 37. ככה ילכו כל השנים היפות!'

'הדעה רשמית על המתקת העונש לא קיבלתי, אבל בחצר כולם כבר ידעו שהחליפו לי את התליה לחמש-עשרה שנה. מחוץ לבית-המשפט במגרש דרוסים התאספו מאות ערבים שהתפרו רגלים שחרים וצעקו שאם לא יחלו את חניקים לא יחלו גם את הברזים שלהם. היתה הדגשה קשה. המשטרה נאלצה להכריז אותי מהדלת האמריית של בית המשפט. עדיין גרזן למוות לכל דבר. הייתי כבול בידים ורגליים ולחש בבגדים האדומים והבובע השחור. גם החזירו אותי לצינוק הגרזנים למוות. שכנתי שם עוד חמש ימות. הבריטים חששו מתגובת הגרזנים למוות הערבים, כשדוור להם שלא יחלו אותי. אחרי חמישה ימים הגיע פסק-דין של הערעור להתלהל בגלל ריבון את כל האסירים כחצר תחת משטר כבד, ואותי הברזו לגפה כדי שיסיר מיד ורגלי את השלשלות. נתנו לי את כנדי האוהרית והעברו אותי לתא רגיל עם חמישה אסירים, כולם נתיני חוץ. מדוע חוקק לשם כן ביתנים שלהם הסוכנות היהודית עורר-דין מיוחד לטולן שהביא לארץ את התעודות המוכיחות שאני נתיני פולין, ובתור נתיני זו מניעת לי חטבת שוונת כמו מישהו שתי שמיות ואוכל מבחוץ, כל מה שאני רוצה.

מצבי השתפר. מהמסעדה הקואופרטיבית בירושלים הביאו לי כל יום ארוחת טובות. 'עבודת-הפרך' שלי היתה בציור שלטים. אבל חוץ מזה התיים בכלל היו מסוככים כי הייתי שם בין מאות ערבים, בהם רוצחים ואנסים. מדי יום שמעתי מתלחשים: 'זה העארם שהרג שבועה מוטלית'. הם היו מוכנים לרצוח אותי. הייתי מאד עדיני. נהדתי מאד מאד במסדרונות במעברים. שידורתי אסירים ומורדים בסגירות. הם עודדו לי. הם שמעו שיתול של הערבים והודירו אותי. היום אל תלך לשם, מחר אל תעשה את זה ואני שמעתי בקולם.

החניקים חניקים אותה עשירי מברזל וגם עכשיו אתה לא בוכה. לא בוכה אבל חושב. 'ריבוננו של עולם, אני בן 22 ולא אצא לחופשי לפני שאהיה בן 37. ככה ילכו כל השנים היפות!'

'הדעה רשמית על המתקת העונש לא קיבלתי, אבל בחצר כולם כבר ידעו שהחליפו לי את התליה לחמש-עשרה שנה. מחוץ לבית-המשפט במגרש דרוסים התאספו מאות ערבים שהתפרו רגלים שחרים וצעקו שאם לא יחלו את חניקים לא יחלו גם את הברזים שלהם. היתה הדגשה קשה. המשטרה נאלצה להכריז אותי מהדלת האמריית של בית המשפט. עדיין גרזן למוות לכל דבר. הייתי כבול בידים ורגליים ולחש בבגדים האדומים והבובע השחור. גם החזירו אותי לצינוק הגרזנים למוות. שכנתי שם עוד חמש ימות. הבריטים חששו מתגובת הגרזנים למוות הערבים, כשדוור להם שלא יחלו אותי. אחרי חמישה ימים הגיע פסק-דין של הערעור להתלהל בגלל ריבון את כל האסירים כחצר תחת משטר כבד, ואותי הברזו לגפה כדי שיסיר מיד ורגלי את השלשלות. נתנו לי את כנדי האוהרית והעברו אותי לתא רגיל עם חמישה אסירים, כולם נתיני חוץ. מדוע חוקק לשם כן ביתנים שלהם הסוכנות היהודית עורר-דין מיוחד לטולן שהביא לארץ את התעודות המוכיחות שאני נתיני פולין, ובתור נתיני זו מניעת לי חטבת שוונת כמו מישהו שתי שמיות ואוכל מבחוץ, כל מה שאני רוצה.

מצבי השתפר. מהמסעדה הקואופרטיבית בירושלים הביאו לי כל יום ארוחת טובות. 'עבודת-הפרך' שלי היתה בציור שלטים. אבל חוץ מזה התיים בכלל היו מסוככים כי הייתי שם בין מאות ערבים, בהם רוצחים ואנסים. מדי יום שמעתי מתלחשים: 'זה העארם שהרג שבועה מוטלית'. הם היו מוכנים לרצוח אותי. הייתי מאד עדיני. נהדתי מאד מאד במסדרונות במעברים. שידורתי אסירים ומורדים בסגירות. הם עודדו לי. הם שמעו שיתול של הערבים והודירו אותי. היום אל תלך לשם, מחר אל תעשה את זה ואני שמעתי בקולם.

לא ישב איתי בכלא? פגנח מפיר שאו-טרכ' היה שר האוצר בישראל, אבל אז עוד קראו לו קותלובסקי, שנאסר יחד עם עוד שני מנהיגי פועלים מכפר כנא, יוסף בנקובר וראובן שרייבוביץ. ססר היה כבר אז כזה גדול עם קרחת. הם נאבקו על עבודה עברית, ובקיץ '34 נרדנו לששת חודשי מאסר על הפרת הסדר. הם ישבו בחצר שלי שלוש-חודשים עד לשחרור. היו קמים מוקדם בבוקר ונקלחו לעבודה בארמון הנציב. בערב חזרו לא ויזרו על עצמם. עורתי להם כמה גורמים. הרבה לא ידעו על עצמם. קוראים ספר סיכולתי במחזן סוכ ובמשלוח מכתבים. התנועה האנגלית הדיש לי לצאת עם שטר למפריה הלאומית על ה"הגופים, להחליף ספרים עבור האסירים. הייתי נפגש בספריה עם משה שרת, ועם דב וזו וגם עם יצחק בדצבי ומעביר להם חודעות. בפתק אחד שער נמצא אצלי כתב בנקובר לרב הח' שעמר לצאת ללונדון, שינסה לסדר לי חנינה ביום ההולדת של המלך.

'לפניהם ישבו בחצר שלי שלוש-חודשים ברחץ חיים ארלוזורוב: אב"א אחימאיר, צבי הונבלט ואברהם סטבסקי. הם טענו שלא ידעו מום דבר וקיללו כל הזמן את סימה ארלוזורוב. טענו שזה ערבי אחד שרצח. אני ראייתי את מסדר התיחוי, איך סימה ארלוזורוב מוזה את סטבסקי. לפני שיצא סטבסקי לבית-המשפט הוא אמר לי: 'אני מוכן עכשיו לחתום על עשר שנים'.

אב"א אחימאיר חשפט מעשהו האמין של חניקים וכתב לו הקדשה כפנס קטן שהחזיק בלבו 'הגיבור שמה חניקים הציל את כבוד ישראל שחלל על ידי 'קרושי' חדרון. הקדושים נקבנו מומן בבית הקברות בחברון וחניקים חי לעת קצת בבית המסור המוכרז בירושלים. השם שמה חניקים חי בלבוט סוכי הנוער הישראלי. השם שמה חניקים שם כבר לישראל, כמו השמות יוסף טרומפלדור ושרה ארזנוסון. אנו כלוב תפילה שטר ארית יהודה ישתור מהסוגר ויעמוד בראש תנועת הנוער הישראלי, תנועת יצחק בן-חורון.

החניקים חניקים אותה עשירי מברזל וגם עכשיו אתה לא בוכה. לא בוכה אבל חושב. 'ריבוננו של עולם, אני בן 22 ולא אצא לחופשי לפני שאהיה בן 37. ככה ילכו כל השנים היפות!'

'הדעה רשמית על המתקת העונש לא קיבלתי, אבל בחצר כולם כבר ידעו שהחליפו לי את התליה לחמש-עשרה שנה. מחוץ לבית-המשפט במגרש דרוסים התאספו מאות ערבים שהתפרו רגלים שחרים וצעקו שאם לא יחלו את חניקים לא יחלו גם את הברזים שלהם. היתה הדגשה קשה. המשטרה נאלצה להכריז אותי מהדלת האמריית של בית המשפט. עדיין גרזן למוות לכל דבר. הייתי כבול בידים ורגליים ולחש בבגדים האדומים והבובע השחור. גם החזירו אותי לצינוק הגרזנים למוות. שכנתי שם עוד חמש ימות. הבריטים חששו מתגובת הגרזנים למוות הערבים, כשדוור להם שלא יחלו אותי. אחרי חמישה ימים הגיע פסק-דין של הערעור להתלהל בגלל ריבון את כל האסירים כחצר תחת משטר כבד, ואותי הברזו לגפה כדי שיסיר מיד ורגלי את השלשלות. נתנו לי את כנדי האוהרית והעברו אותי לתא רגיל עם חמישה אסירים, כולם נתיני חוץ. מדוע חוקק לשם כן ביתנים שלהם הסוכנות היהודית עורר-דין מיוחד לטולן שהביא לארץ את התעודות המוכיחות שאני נתיני פולין, ובתור נתיני זו מניעת לי חטבת שוונת כמו מישהו שתי שמיות ואוכל מבחוץ, כל מה שאני רוצה.

מצבי השתפר. מהמסעדה הקואופרטיבית בירושלים הביאו לי כל יום ארוחת טובות. 'עבודת-הפרך' שלי היתה בציור שלטים. אבל חוץ מזה התיים בכלל היו מסוככים כי הייתי שם בין מאות ערבים, בהם רוצחים ואנסים. מדי יום שמעתי מתלחשים: 'זה העארם שהרג שבועה מוטלית'. הם היו מוכנים לרצוח אותי. הייתי מאד עדיני. נהדתי מאד מאד במסדרונות במעברים. שידורתי אסירים ומורדים בסגירות. הם עודדו לי. הם שמעו שיתול של הערבים והודירו אותי. היום אל תלך לשם, מחר אל תעשה את זה ואני שמעתי בקולם.

שוקולד דוד מתוק

דני (פסק זמן) פרומצ'נקו. 38. איש עסקים. ילד שוקולד שנולד בבתי השוקולד בתיא למשפחת השוקולד. "עלית", כמוכן. אז עדיין לא מרחו וורדים בגליל. היום הוא בעניין של מירוצי מכוניות. לפני שנה וחצי מכרה המשפחה את מכוניתה ב"עלית" לדוד סדרמן, אבל גם עכשיו איש לא יעלה ברעתו לארגן בעבורם "יום סרט". לא לחינם אמר פעם לוי אשכול: "לא כל אחד יכול להיות פרומצ'נקו".

מאת אבי מורגנשטרן
צילומים: שמואל רחמני

ני פרומצ'נקו יושב בנינוחות במשרדו ירוחן הרכב שהוא מנהל. חדר קטן שולחן בינוני וכסא מנהלים גדול. הוא לא לבוש חליפה וגם לא מחזיק מזכירה צמודה שתטפן בשבילו שיחות טלפון. מכנסי ג'ינס, נעלי העלמלות והלצה אופנתית. פרומצ'נקו מניח רגליים על השולחן, לוגם רייאט קולח בעניין השומנים המיותרים במרכז הבטן ומנסה לשכנע אותך שלהיות בן של משפחת פרומצ'נקו זה לא "כבד דיל". לוי אשכול חשב כנראה אחרת בשאמר לפני שנים רבות: "לא כל אחד יכול להיות פרומצ'נקו".

דני פרומצ'נקו (38) יכול היום להרשות לעצמו להתפנק בניהול ירוחן הרכב "אוטו". הוא מקדיש לכך שעות רבות בשבוע, נהנה מכל רגע לדבר לצימר אליטיסטי. גם עוזר לאחד בניהול "פינוקס", הריסקט הצעיר והמאד עכשווי. מעט עניין אותו ציבור רחב יותר. חובבי הממזקים של "עלית". דני פרומצ'נקו שייך למשפחה שבמשך עשרות שנים ווהנה עם המתקדמים, הוא, אבל לפני שנה וחצי מכר הוא אתיו עמי ואלון ואכיהם יעקב את מכוניתה ב"עלית" לדוד סדרמן. זו לא הייתה הליכה מרצון. "עלית", לדבריו, טבלה בשנים שלפניך מולחמת ירושה וקריבות על הכתר. הרכב מאבקי כוח מאחורי הקלעים. מריבות קולגיות, סכסוכים, אינטריגות. השוקולד נהפך כולו מריד. גם יריביו ב"עלית" יאמרו על דני שהוא, אולי בניגוד לאחיו הצעיר את סכומי הכסף הגדולים שהרוויח במשפחה, את מכוניתו הבליווי המהדרת וכל שאר ההטבות. שהוא איש מקצוע מעולה. הם לא נחפזים רדוק מרי, כמובן, אחרי הכל – את מכונית השוקולד לא הוא ניקח.

התפקיד הראשון של דני ב"עלית" היה עוזר למנהל ייצור. משם התקדם הלאה במהירות. סגן מנהל מחלקת ייצור, ניהול המיטעל ברמת גן ולבסוף – מנהל טכנולוגי ואחראי על ניקוחת איכות קונצרנט.

דני גדל בתל-אביב. המשפחה התגוררה ברחוב הזרנו, כנבים שהוריות למשפחת פרומצ'נקו וכו לכינוי "בתי השוקולד". משפחת האחים אבא ויעקב פרומצ'נקו היו מעשירי ישראל. אבל בבית הספר, אומר דני, לא הרגיש מיוחד. "היו לי חברים מכל הקשת החברתית כלכלית. הייתי תלמיד טוב ככל הנל, קצת שובב. מרוב ביקורים בבית הספר לאמא שלי היה כשא קבוע בחדר המורים. הייתה לי תפיסה מוהרת. אף פעם לא ראלתי צורך בהכנת שיעורים. הייתי קרא אותם בעליפה. המורה נורא התרגז כשהפסד אותי. לא הבנתי למה. ביסודי הלך לי קל מאוד".

נאמן לסיסמה של סבו אליהו "אין זו בושה להרוויח כסף, זו בושה להפסיד אותו", דני החל לגלגל כספים כבר בגיל 16. יותר עם חבר מוכיחה היה מצלם את החברה במסיבות וסידלים כיתותיים ומכר להם את התמונות. "הייתי או צלם חובב מהבסוף שהרווחנו מהתמונות קנינו ציור שאו היה שווה ורכב כסף. הרווחנו הרכב. לא מרוב כן בטאק' לבזנס. זה היה יותר עניין של חבי. אבל ככל או השגשגן הגדול שלי היה רכב". מרגיש דני.

בשנת '60 התפוצצה פרשה שלא חספה עבור המשפחה ול"עלית". אביו של דני הורשע בכתן שוחד לשוטר תגעה. בכתב הדוביקה נאמר שיעקב פרומצ'נקו, שנתמס נוסע במהירות משרות במכונית הקרילאק שלו, הציע לשוטר שלכד אותו לשוחד בידה על חשבונו. הוא גורן ל-9 חודשי מאסר ולאחר פרעור האמר המאסר בקנס כספי של 1,500 לירות. כסף קטן בשמוציבר בפרומצ'נקו. "יד לא הייתה תקופה שמחה", נזכר דני, שהיה אז בן 11.

כשהיה בן 16, תלמיד מגמת תאלקטרוניקה בנימנסיה "הרצליה", התגורר הוריו. "הרבר לא השפיע עלי. אסלו שמחתי. אני בער שווג ייפרד אם הוא לא מהאים. גם הילד שלי מבסוס מהעניין. ככה יש לו יותר סבות וסבים". אביו יעקב התחתן עם שבוית יהודית וגם אימר נישאה שנית.

דני מבקש להרגיש שותף לא התנהלו בכתור ארמון וזוכית. לא שותפים. התאכרוזו אליו מבחינה פיננסית, אבל האב דיע להתנהל לילדיו את משפחת ערכ של הכסף. "אם רציתי אופניים – זה קונים לי בלי בעיות, ובקיצ כמעט לא עבדתי. (חמשך בעמוד 41)

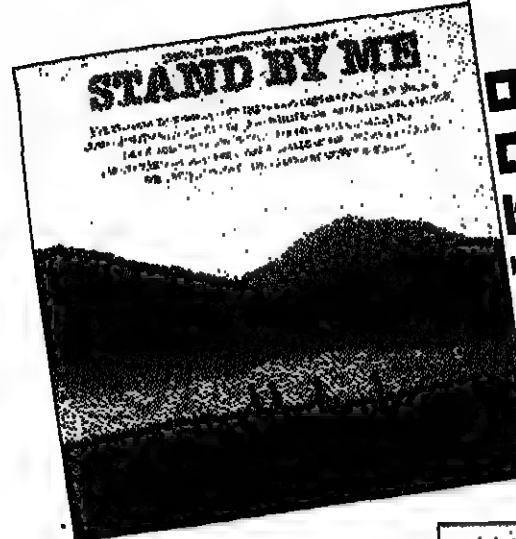
דני פרומצ'נקו: "פעם היו לי שלושה תחבובים. הם מכוניות ונשים". בתמונה הקטנה עם ידיו נוסף הפנתור.

20 תמונות

הלל מ. ארלי

25 11 2010

על אוספים אלה אי אפשר לוותר!

**שנות החמישים
חוזרות עם
בסקול הסרט
"אי והחברה"**

- להיט באדי הול
- ג'די לי לואיס
- בן אי קינג ועוד

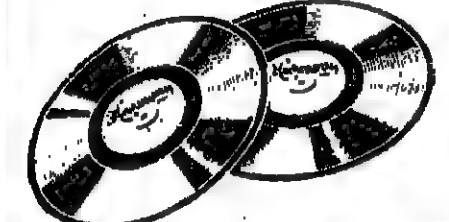
השירים לאוהבים

- מבי • רנדי קרופורד
- ויטני יוסטון
- אימה בייקר
- אספקת אור ועוד

**בן אי קינג
וה"דיפטרס"**

להיטים הגדולים
כולל להיט עמדי לצדי

**להיטים הגדולים
של שנות ה-60**

- מבי • מני ועוד
- מדי לופ
- לואי ארמסטרונג
- האבות והאמהות
- ברידה ל
- האחים אורלי ועוד

מעל גבי תקליט

שפזרים

למשפט שלמה,
וילויים חדשים

ובכן, אנחנו נמצאים שוב באולפן ערב חדש, ואיתנו האם ממשפט
למשפט ולמשפט שנים לאחר המשפט שהסעיר את העולם. ערב טוב,
אני מודה לך לא ידעתי, לא ראיתי אותו הרבה מאוד זמן. לאחרונה שמעתי ממנו
שהוא נמצא לי שהוא הסתגר שם בסודי סמיים.
אני מודה שערך היום את מתפלת מוכנתו של שלמה.
הוא ישם לחתופעל לרעתי הוא די ממוסס.
אבל המשפט, הרעיון המכריע להתנחל את הילד לשניים, ואני
שומע - לא, אל תגזרו, כך יהיו שאת האם האמיתית.
האם היא שהשנית היתה האם האמיתית.
מליחה

כן, אני לא ידעתי למה עשיתי את זה במשפט. הרבה פעמים
הסכנתי מזה שלא הנהיג לשלמה להתנחל את הקטנציק לשניים, וחצי לי
על זה, והייתי גומרת עניין. בהתחלה באמת השכחתי שזה רעיון מוצלח,
אבל כעבור זמן כמעט שאומרים, אבל כרגע תאחרו יצא לי מחסה שלא
היה לי במשפח לבנה ופחדתי שישפיר עליה דם, ואלה, עשיתי
אני או תחת והלכת שלמה, או מהו לפחות לא הייתי נתקעת עם הילד
שלו שנה.

דעו וזה עם האם האמיתית איך היא הסכימה שיגזרו את הילד
מה, זה באמת סימן כח לא חשבה שאפשר להגיד שלא יתכן
שהיא אשה שמאמינה בשלטון וחוק.
ואני היא הניבה אחרי המשפט
השני עלי. זה היה דבר של ילד, מהם, לפני המשפט רבנו, אז היא
הרשה שאני אכתוב, ואני לא רציתי שהיא תוכה. בינתיים השלמנו
לנו לגור באותה דירה. היינו עובדות יחד מסאז' רק. שהיא היתה
השנייה כפי שרר, יוצאת ובכנסת מתי שהיא רוצה, ואני הייתי תקועה
שם, ורצתי להתחיל לה את הילד המעצבן הזה, אבל היא אמרה שאני
על לשלם לה, שלמה קבע שאני האם האמיתית, ושלא יעזור לי
שום דבר.

משהו:

נורא מה שקורה בארץ שלנו. שר החוץ רוצה לעשות שלום, להגיע
להסכמים ולפשרות יפהפיות, ואיזה שמנדיק היושב בשולחן ראש
הממשלה לא מסכים. אנארכיה, ממש אנרכיה.

כולנו מזועזעים
מדברי ההסתה

הגיע אמצע יום, ובדיו שלי עולה ועוץ מ"בחי היום". מה קרה?
מקומן קרית-שמונאי מירסס מאמר מסית בגר הקיבוצים. האירוע
המיקשורתי הזה כמעט כדך הכתב הציג את המאמר בטון של אוי לנו ואבוי
לנו לאן הגענו. אחר כך תמה מתי תוגש תלונה למשטרה, ושירד את
דברי המשטרה, שטענה שאין מקום לתביעה משפטית. מיד, בקצב
חדשתי אושיני, ראיין איש קיבוץ ממכללת תל חי, שכחור עם הכתב
השותף לרגשותיו הביע גועל ושאת נפש וכאב ופגיעה ואוהרה והתרעה.
העול הזה ברור לכל מאין, עיני כולנו ולנה רמעה.

הסערה, כידוע, היתה בכל מקום, לא רק בשירותי הדיו. מרים תעסה
גלוי ררשה לפטר את עורך העיתון, ואני מרגיש בקרבי קול גבוה הקורא
ואומר שאף אחד לא יצביע עליה באצבע ויצחק בשל הצעתה זו, גם לא
יכתשו אותה לאבק בטורים סאטיריים אמיצים.

אין מה לומר, העווע ממאמר ההסתה הקיף את כל הארץ ישראל
היפה. זוהי ארץ ישראל שכל הזמן צורכת מאמרי הסתה דם נגד
המתנחלים ולא חושבת שיש בהם שמץ שערוריה הראייה לשידור בחצי
או אפילו ברבע היום.

פינת השלולית

צמד אחר מלב השלולית שקי ולמר הכל על תרבות הצפרדעים.
הוא הכיר לעומק את עלילות הנסיכים המבושפים, ובירענות מפליגה
שור זה כוח לחשים ונוסחים נפלאים להפילת צפרדעות לנסיכות,
וההישר.

הרבה נסיכות תרשמו מירענותו, וחשבו בליבן שאמנם צנעו ירוק
חיור בגלל שהוא לא משתוק, אבל הוא היה בעל טוב וכבדו ירוק
בבניהו.

אלא שהצפרדע היה שקוע בלימודי השלולית. מרוב חקר נסיקות
הפלאים, לא מצא אי פעם כוח להכיש בנסיקות שהיו על הגיה.

מאי / סיאי

האם אתם חושבים?

טחנות הדלק

(המשך מעמוד 6)

המשך במסגרת עם הבמאי הרדודי בית גאן, ביקר אצל הרב יוסף לעסקנו בעניני תורה בלבד. אני בא מבית חר"ל, רשע להעמיד לרין את בעלי רעיון הטרנספר, פעל למען הוועידה הבינלאומית, והצליח להעביר בממשלה החלטה להגביל את זכוין חברת החשמל המזרחי-ירושלמית.

שכית תחנות הדלק לפני שלושה שבועות, שבא כיוון עם העיצובים במסגרת הדלק, נפלה עליו דווקא תקופה שבה ראה ברכה בעמלו הפוליטי, לפתע חלו בקיצוץ בהופעתו המלוטשת וגם בתחבטאותיו המרוסנות. הוא האשים את חברות הדלק ואת ראשיהן המכונים בארגון השביתה כדי לאיים עליו. ישראל לא ראתה בכל שנותיה מהטמה רבתי כזו, כמנות חקשית בכבישים, קטנות בתחנות הדלק, משה שחל היה חסר אונים, האשימו אותו כי בשעה שיותר ממיליון נהגים היו תקועים, הוא מצא זמן להתעסק מתאום עם הרעם זאבי, מיכאל דקל והרנספר שלום.

בראיו שהשביתה הייתה איום עליו, הוא שב ואמר, גם כסביבה הגיונה של משרדו הבעים, לא, לא, בורא שלם בנוסח המסיסים, כאן יש סיטה אחרת, למה לך, לא ברא לך, זה עלול להתגבש בך, ללא ספק שהשביתה הייתה איום עליו, היא נוערה לאחד באוגוסט, היום שבו הרפורמה הייתה אמורה להכנס לתוקף, מועצת פועלי הדסה לא נחזה ידה לשיבה, או חברות, הממקמות ביניהן העבירו את מנה השביתה למועצת פועלי הליאכ"ב.

ב משה שחל מכבים שהיה נתון עתה במלחמה ובכללה, כמו בכללה, פועלים גם הרגשות, סתם חש עצבו שהוא נבגר עליידי חבריו, המנהלים בשתי חברות הם מאנשי "המחנה שלי", לחברת העובדים יש מניית ב"דלק" ו"סנוול", משה שחל, איש חיפה הארומה, מוצא סתם נקלע לפתע למלחמה מורית: נאבק בהסתדרות ונתמך בירי בתי היקוק וחברת החשמל, העובדים והיפנים שלו, הרעיון מכל - אין לו תמיכה ציבורית, לא רק מושם שדמותו המלוטשת, עוד מהמים שבה היה ח"כ חללק, איננה של מנהיג המניע, הוא נקי מרי, עשיר מרי, מנכ"ר מרי, מתחכם מרי, מעניין שדווקא חיפה הפועלית שלחה נציג כזה לשלטון, אין לו, למשה שחל, תמיכה ציבורית, מושם שהציבור נחזה בכך 16 חודשים מריל זול, שחל יכול להסביר עד מחר כי הוא רוצה לחסוך למשק 150 מיליון דולר בשנה, להגשים, שהרשעים רק 20 אחוז מהדלק אך מתיים כמאה אחוז מהמציבים בכחירות, וירעים שהדלק וול מאר, ותששים מכל ונוער, אפילו אם הוא נשמע מבשר טובות, בלי טובות, מחר הדלק אינו משתנה, המגון שלהם בתי ערב "גון ססוף" במחיר המצויק של 11 אגורות לשעה, או מה הוא רוצה, השתל הזה, עם הרפורמה שלו, להויל עוד יותר את המהירזן תורה דבה, בחשבון ארוך נרמה להם שהם עלולים לשלם יותר.

"נכון שהיום הנהגים כבר לא משלמים יותר מאשר באירופה, אבל זה נתון לסינרניים", מסביר השר, "הישראלי חייב לדעת שהוא עתיד לשלם כמו במדינות שבהן הדלק, וגם השרות ישתפר". משה שחל תושיט שאם תהיה רפורמה, ותמורת בין החברות, הנהג הישראלי ודלק ישווה מחירים, כי היום יש לו מודעות ציבורית יותר מאשר בעבר. "כל העניין הזה מעוות", הוא שב ואמר, כשמישהו מיעציו וורק מושו על שבר של עשרת אלפים דולר להורש שמועצת מנהלי חברות הדלק, ועל מכונות הפאר שלהם - שר מהם אותה "לא יפה, לא יפה, לא יפה, לא יפה, למה הוא?", ומרי, באותה נשימה, הוא פולט שוב את מאותן מליטות מה מורכבות: "הצעת לעמית, מקום, מנכ"ל סנוול, להית מנכ"ל משרד האורגיה, אבל כשמעל על המסכרות שמנכ"ל מקבל אצלי, הוא מ"ן בצחוק וספאר כמנוול". משה שחל מושבע בנצחון על גפילי הדלק, הוא נלחם בחברות שבהן נלחל מיליארד דולר, כשנה 32 מלפנים.

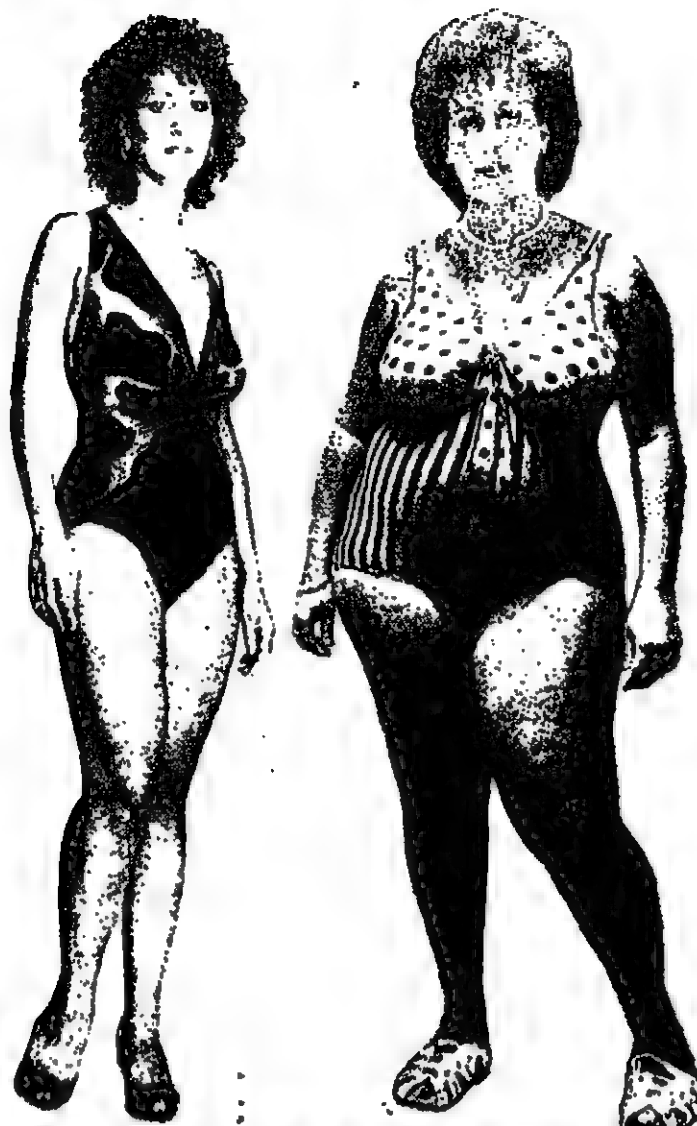

אנחנו לא מודרי קופונים

אחד מיעוציו של משה שחל בנושא הרפורמה הוא מרק היינער, מהנדס וגם מוסמך במנהל עסקים מאוניברסיטת קולומביה בניו יורק. עשר שנים עבר בבנק העולמית בתחום האדמיניסטרציה. היינער לא נולד בימינו של שחל, אבל הפוליטיקאים לא רצו לנגוע בה, אמר היינער, "כל הכבוד לשחל". הוא מסביר שבשנות ה'80 ארגון המדינות המפיקות נפט (אופ"ק) כבר אינו מחזיק את השוק בגוף, כמו בעבר, השוק החשמי והמקומי למשוא ארץ, הכל נעשה בטלסקופים שעמים לכל עבר. חברות דלק ונתיניקוק קשורים ישירות לשוק החשמי ("סנוול") ויודעים מה המחירים בזמן אמת. בשוק הזה ישראל משחקת בשיטות של שנות ה'70, החברות עוסקות כל העת בהחשבות עם הממשלה ובינן לבין עצמן. מנהל הדלק הממשלתי מחזיר לחברות 80 אחוז מהוצאותיהן. האינטרס שלהן, איפוא, הוא להעמיס יותר הוצאות מוכרות ולא להחזיר. "בלי מאמצים יש להן רווח מובטח, ללא קשר ליכולת הניהולית והתחרותית", אומר מרק היינער, "מבחינת הערך הזה טרנדיה וגם מבחינת המשק, אנוני מכיר מדינה בעולם שמועלה כמו ישראל, הכל משווע, השיטה משוועת".

יצחק מודיע, לשעבר שר האנרגיה, הקים בשנות ה'70 מוסד, בראשות צבי דינשטיין, לרפורמה בשוק הדלק. "הרעיון היה לחקות לנגי עומק הרפורמה", הוא אומר, "לי היה נשח ליישם רפורמה חלקית, אך בינתיים עובדי את הסקירה, הבנינו של שחל מוכרות כת, ועלולה להכניס שיבושים חמורים במערכת אם תעל במקשה אחת". מנהלי חברות הדלק שונים איש מרעהו באומים ודקים, אך כולם בעלי מקצוע, על כך מסכים אפילו משה שחל. לא דני דקס ואי למלחמה, כולם מבחישים בחוקים ובמחיר מאותו השביתה בתחנות הדלק לפני שלושה שבועות, מנכ"ל "דלק", אברהם אנון, כיהן בעבר כמנכ"ל האוצר, תחת לוי אשכול ומנחם ספייר, ומשם משמועיות דקס גם ג. מנכ"ל "מז", אלוף (מיל) אריה לוי, היה ראש אגף האספקאות במסכ"ל. מנכ"ל "סנוול", עמי מקוב, צמח במשק הדלק בהנהלת בתי-הדיקוק וב"חיתת במיקואלים". להלן כמה ציטוטים מדבריהם: • אברהם אנון: "מניתי להמחירים בעולם ושאלתי על היינער, אולי אני, בזהירות וזהב, לא יודע על כוכב המעלה החדש, שעות רפורמה בכל העולם, ועכשיו אצלנו. אני אחד לא שמע עליו, אני ושלטון כאחר המגורים הרגשים כארץ, בכל העולם יודעות הממשלות ששם סייקני הנפט אמור להתעסק, אבל שחל אינו נרתע, ואף מבטוח 'חברות הן הן הבאות בחור. מאמר שצריכות להיות בארץ רק ארבע חברות בזה הרי זה עוד מוצד לוואי בתהליך ויקס הנפט, ואחריהן אחריו אפעל בתחום הזה". • אברהם אנון: "הפרישות הישראלית, אך מקטים מתעניינים ברפורמה בשוק הדלק, מתחת לאפס של האחרים מתרחשת דרמה אמיתית, עם כל המאמצים החשובים כסף, הרבה כסף, בחשבת מוליטיות, הבניס איומים לתציי ארורים. 'מה מיידי' השובים נמצאים בצמרת משק הדלק, מיליון היום משה שחל על חביון שהפכו אליו עורף, אך בנחישות מדינה משך להילחם בהסתירות, בחברת העובדים, בנקים, באי הון ישראליים שיש להם מניית לא נעשות בחברות הנפט את גר ואי, מיליון ישראלי המתגורר בקניה ומחזיק ברבע ממניות 'מז', ייצג שחל בזהירות עמוס לבב

עורר-דין. להמית התמנים החרשים את הארץ ברקל ולי הוא לא אוב, גם לא סומכת הפוליטיקאים, אף לא מצר שר הערד, הוא טוען ששלטת הן שר האוצר תסוך בו, אבל גינתיים טיפס משרד האוצר את דרישתו להעלות את מחיר הדלק. משה שחל, סוציאליסט עם הופעה של קסטייליס לא תתבצע. • אברהם אנון: "הפרישות הישראלית, אך מקטים מתעניינים ברפורמה בשוק הדלק, מתחת לאפס של האחרים מתרחשת דרמה אמיתית, עם כל המאמצים החשובים כסף, הרבה כסף, בחשבת מוליטיות, הבניס איומים לתציי ארורים. 'מה מיידי' השובים נמצאים בצמרת משק הדלק, מיליון היום משה שחל על חביון שהפכו אליו עורף, אך בנחישות מדינה משך להילחם בהסתירות, בחברת העובדים, בנקים, באי הון ישראליים שיש להם מניית לא נעשות בחברות הנפט את גר ואי, מיליון ישראלי המתגורר בקניה ומחזיק ברבע ממניות 'מז', ייצג שחל בזהירות עמוס לבב

30 ק"ג תוך 80 יום!

חשון יעל, חחול, הערכת 4 חשקלה ספוי חובנית "מרי מורית" 85 ק"ג, חשקלה כיום 85 ק"ג

רואים תוצאות!

הנעית המשקל העודף היא בעיה כבדת משקל עבורך. ידעית כבר הכל? דבר לא עוד, יש לנו חזשות בשבילך. נש תוכיך לך שאלפי אנשים עשו זאת עם מורי-מורית, חזשות, כיעילות ובנחיות. גם הם חשבו פנעם שיזח בלתי פורי היום הם נראים נהדר, אנתנו תוכיך לך שעם מורי-מורית תוצאות, עכשיו גם אתה יכול!

שיטות מיוחדות - להוריה מיוחדת
חכית הוריה בביתך תוך 48 שעות
שיטות מיוחדות של מורי מורית למען, יתן למסור פרטים אישיים לצוות הרענות, לצורך מילי שאלון ההרשמה באמצעות הטלפון, בכל יום בין השעות 08.00-16.00, תוך 48 שעות תגיע לביתך תכנית ההוריה האישית שלך ומיד תוכל להחזיר לזרז.

מרי מורית על הקו
24 שעות ביממה
גם בליילות ובשבועות
התקשר אלינו לשלוח:
02-222676, 02-222903
02-225512
או שלח אלינו את המלזש ותחזיר
גם אתה לראות תוצאות

מרי מורית מורית
רואים תוצאות!

32 מלפנים

שגיון

אומנם, חס ולת, הילדים בחגיגה, או נוסעים, בארץ, לחיל, בלי לשאול כמה זה עולה ואפילו לא לא. המלונות מביצעים. הטיסות מלאות. רוצים קצת לעשות חיים, מה יש, לא מגיע לנו? סימחון הקץ הישראלי.

מאת יור בן-מלך ואביבה מץ

בחנות הגנוז ללובי של מלון "הילטון" בתל-אביב, ובן-הדוד מאמיקה ואשתו אמרו שהצחקו אותם. לא יתכן שככה נראה לובי של מלון חמישה כוכבים. היו שם לפחות מאתיים אוש. אמרו לו שהוא הצחק אותם, ונגשו לעמוד בחור בקבלה. המפקדים בקושי נשמרו, שדחפו מה ושמ כמה אורחים שדחפו לפניו, שאלו כמה עולה חדר ללילה. אחד המפקדים הפטיר לעומתו מכלי להרים את עיניו: 140 דולר הסכם התחלתו למשהו כמו 170 דולר לחדר עם ארונות-בקר. בן-הדוד החזירי, שאל עוד פעם את המפקד, להיות בטוח ששם חזק. אחד הישראליים שגמדו שם העיר: "האמריקאים האלה אוהבים את הכסף שלהם. הוא ימות לפני שיוציא סכום כזה". והתגלגל מצחוק ומבוו, אופן תחושת עליונות. איפה הוא ואיפה האמריקאים? הוא מוציא את הסכום הזה בלי לחשוב פעמיים. ואחריהם עוד אמריקאים שבאמריקה עושים חיים. מה שזה להם כל הכסף שהם עושים אם הם מתקצעים להוציא אותו, המשיך לפתח את רעדו, מסיים את המשפט בהתנידד מלאה לגלג. יעני, שיבואו ללמוד קצת מאשראליים.

בן-הדוד לקח את האשה הצידה, להתייעצות. מה עושים הם לא חיכמו להוציא כלי-כר הרבה כסף. עשו חשבון שעם עוד קצת "אקסטרו" המתחייבות בכל בית-מלון, יגיעו בקלות למאתים דולר ליום. אבל השעה הייתה מאוחרת וזה היה המלון השלישי אליו הגיעו בחיפושיהם אחר חדר, והם היו עייפים ורצו לטפח את הלחות האחרונה מהם. החליטו ללכת על זה.

עכשיו הם הצחיכו אותם. "אין חדרים פנויים במשך השבועיים הקרובים", אמר מפקד-הקבלה העיון.

אחרי יכול להעריך כמה מן האורחים במלון הם ישראלים? שאלו. "אין לא יודע בדיוק, אבל נדמה לי שבערך חמישים אחוזים. איך שלא יהיה, יש הרבה ישראלים".

קיצוץ 87. איש ולחות נשפכים מן השמיים. כמויות כסף אדירות נשכבות מכוסים ישראלים. ומי שאין לו, שמד נכלם ומבוויש, מנסה לפתור את חידת-ההיחלשות מאיפה יש להם מה קורה פה? מלון "גלריה" בטבריה השייך ל"הכשרת הישוב" של הסוכנות היהודית חידש פניו. שיפץ במים ובחוק, קיבל חמישה כוכבים ויצא במספר-פרסום מושך-עין ושטח-חשק. ביום ראשון, 10 בחודש אוגוסט, צלצלו למלון. מנס חיכיתי שבע דקות, ומשלא ענו - נפתחה. אחריהן התקשרו, התחלתי לחכות עד שיענו. עוד בבית-הספר לימדו אותנו שיש שבר לעלם בסוף ענו. ביקשתי את החממה, קיבלתי מסיקה. אחריהן אמרה המזכירה: "החממה בחממות מאוד עוקוה, יש לה המון עבודה. תשאירו בבקשה את מספר הטלפון שלך, ואנחנו נתקשר. אם את רוצה לחזמי מקום לשבועיים הקרובים, לא נראה לי שבדאי לך לחכות. עד כמה שאני יודעת המלון מלא". ביקשתי בכל זאת לדבר עם החממות, והיא הבטיחה שנית כי כשיחפמו - יצלצלו. לטלפון חוז אני מחכה עד היום.

אילו היו טורחים לצלצל בחזרה יש להיות שהיו מוטרדים לי אותם הפרטים שמסרו להם. חברה שרצתה לנסוע עם בעלה ושני הילדים לסינר קצר במלון חמישה כוכבים: התענוג יעלה לכל המשפחה 440 ש"ח ללילה עם ארוחת בוקר. שוב, חשבון מאיר מללה את סכום הביילי המשפחתי ל-600 ש"ח ליום.

יש הרבה משפחות בארץ שחיות מסכסס כזה במשך חודש ימים. מוולונג של א. שוחח זה עתה מ"אביה-סנסטה" באילת: "מתחיל מהבוקר. נסענו עם שלושת הילדים לשמונה לילות. רק במלון השארנו למעלה מארבעה-אלפים ש"ח. זה וכן שחדר עם ארוחת בוקר עולה רק 126 דולר, אבל זה טלפון ושתייה ואילו, חומה לחדר - ואחרי אכור. המלון מפוצץ, אין חדר פנוי. ראיתי שם נשים שהחלימו גרדובה המש מעמים ביום. התמונה יוצאת מן-המקום: נבדים עם כרסים משתלולים, מכוסים קצרים וסנדלים מהלכים בצד נשים עם "מאייטים" ומבריקים מכל סוג אפשרי.

זה נכון שבמקום הזה מוקים את הראש עד הסוף, הם והזרים מסביב עושים עבודה יוצאת מן הכלל. אבל כשעשיתי חשבון שכל הסיפור, כולל ביילי במסעדות בערב וכל מיני פינוקים לילדים עלה כמעט 5000 ש"ח - הרגשתי שיוני שיצאו קצת מרעבה. אני לא חושבת שהיו הרבה שדוגשו כמונו. מכל עבר נשמעים משמעים כמו: "מה ישו פעמיים-שלוש בשנה אפשר לקחת את המטפחה ולהנות קצת מהחיים". אי אחד שם לא נראה מטרד יורד מדי מסכמו הכסף העצומים שהשאר מאוחר בחופש המשפחתי.

בנרא שזה די נכון, כי ארבעה מתוך שישה מכלים של משרד נסיעות איתם ויסיון לרבי לצורך הכנתה הו לא היו בארץ. "המנכ"ל בחו"ל, כמה אפשר לעזור לך?", שאלה המזכירות בנימוס. מהלישבה המזכירות לטטיטטיקה נמסר שמראשית השנה (נואר 87) ועד סוף יוני, יצאו את הארץ 366 אלף ישראלים (נידול של 14 אחוזים לעומת התקופה המקבילה אשתקד). זה כולל את פסח, שנחשב לתקופת הייחוד מוגברת, כולל אנשי עסקים שיוצאים ונוכסים בין כה וכה כמה פעמים בשנה, וגם את אותם ישראלים שיוצאו - אבל מבלי שיהיה בידם כניס טיטה חזרה לארץ.

ממל התעוזה ב"נווין" יוצאות מדי יום כ-50 טיסות. לוי חשבון שעשו לנו בחברת "אל-על", חיי ביולי-אוגוסט 87 ייצאו מהארץ כ-400 אלף נוסעים. לא רק ישראלים נוסעים, גם יורדים החוזרים למקומותיהם הישנים והשבים לארצותיהם. איך שלא מחשבים, אין תקוין ולא יהיו 700 אלף ישראלים בחו"ל.

אלי ד. מרענה רצה לטייל השנה באנגליה. אשתו רצתה לנדון. לראות הצגות, לעשות קצת קניות. הילדים רצו סקוטלנד, לראות את המפלצת מלון נם. התפשר על שניים-עשר יום, הכל ביחד, רק שנזכר קצת מאוחר. (המשך בעמוד הבא)

עושי ללובי של "הילטון", שבוע אחרי ה"איווע" עם בן-הדוד, מדאח האמריקאים חשבושיה ונות רוקדים "על הבר", מוקפים בעשרות אנשים ישראליים את הלובי, מסתובבים הלך ושוב. סביב השולחנות אין אי מקום. הם חוששים תמימים וחשוב שמישהו מחכה להם. הגיעו מטייל בירושלים, נסעו ללכת כמה ימים בתל-אביב. מפקד-הקבלה אמר להם שהכל מלא. הם שאלו תלונות יעורר, לא עזרו. "יתרון לכם בבסקר מוזמן, על המקום", המפקד הקדיה בשלה: "הכל מלא. אין לנו אי חדר ודיק".

אם לא שאלים כמה זה עולה? לא מניע להנות קצת מהחיים?

אם ששבע-מאות אלף ישראלים יסעו חקין לחו"ל, שאלו את סכום השקיעה. "אתם אמרתם, אתם העיתונאים. חיי זה היה כתוב בעיתונים", ענו לנו. אוגוסט. חס. לה. חביל. למו יש כוח להתעוזה. מכל-ומל, מישהו שהיום אי אחד לא יודע או זכר מי הוא היה, ורק תלונות תלונות הנוכחית את המספר הזה, שבע-מאות אלף, מישורו יעצות את זה שורק, וכך יצא לו העלם לאוויר העולם: כולם - אבל ממש יעצות חזרה.

עשר בלילה בלובי של מלון "שרדן" בתל-אביב. אברהם רץ לחפש את ימיתו שהלכה קצת לאיבוד בתוך הקהל העצום הגודש את המלון. למרות מיוזמה-אורז הוא רטוב כולו. האשה מאיצה בו כל חזמן לחפש את הילדים. אחריהן הוא מחויש, מוזמן בורה לעצמו קופה עם עוגה לאשה.

בשולחן הסמון זוג עם שלושה ילדים. הצליחו לתפוש מלגרת שנתקעה לידם לשעה ארוכה. קשה להחליט, האשה מאיימת על הילדים שזו הפעם האחרונה שהיא לוקחת אותם לביילי. "או תומין לה שני עוגות", היא צורחת לעבר בעלה, האחראי על החומה המשפחתית. מסביב המולה. כל הזמן נוכסים אורחים חדשים. מעט מאוד עוזבים. ימית ברה עד פה, הנהיג מחליטים לעלות לחדר. העבירו עד יום מן החופש הגדול הנורא. חדר וזוג - 200 ש"ח. כולל אוזנות-בוקר. אין סיכוי להשיג מלאים עד סוף אוגוסט.

"בחלו באילה השארנו יותר מ-4000 ש"ח, הוא מביצץ. ראיתי שם נשים שהחלימו גרדובה המש פעמים ביום.

החממה מאוחרת: גברים עם כרסים משתלולים, מכוסים קצרים וסנדלים מהלכים בצד נשים עם "מאייטים" ומבריקים.

האזנה מן האל-על

(המשך מהעמוד הקודם)
בחדש יוני, אחרי שהמספרה כבר ישבה יחד בבית על מפת וספרים, נכנס אלי למשרד וסיעות. "התקשרתי לסוכן הנסיעות וביקשתי להזמין מקומות בטיסה", הוא מספר. "אין לי שום דבר בשבילך בביתך בלונדון בתקופה שאחרי מבקש סוף יולי", אמר הסוכן. "הבוס למשך - ונראה". במשרד היה בלג כלחירינגל. היכיתי שעתים עד שמישהו בכלל התחמם אלי. אחריכן ישבתי עד ששה חצי אצל המקדח. כל הוצא היו טלפונים. אנשים נכנסים, צועקים, כנסים. ממש בית משוגעים.
הלדים של אלי ד. לא ראו חשנה את המפלצת מלך נס. המשפחה נסעה לאיטליה, זה מה שהיה אפשר לסדר להם בהתראה כל כך קצרה של חודש מראש.
"באיטליה דווקא היה נחמד", אומר אלי, "הרבה תרבות ועוד יותר ישראלים. שמעתי עברית כמעט בכל חנות. בנוציה אי אפשר היה לעבור מצד אחד של כיכר סקמארקו לצד האחר. גוש אחד אדיר של בני אדם. היה קצת חם, אבל בסך הכל האוכל האיטלקי הרבה יותר טעים מהאנגלי. בשנה הבאה, אם נחליט לנסוע, נזמין מקומות כבר מפתח".

אנשים מסודרים מתחילים לארגן את נסיעת הקיץ לח"ל בסוף החורף. חזיתם האביב. אז אין לחץ במשרדים ולא בשגרירויות (אלא שצדכיים וזרות, נכנסים עדיין יש שפע מקום בטיסות השונות. אבל לא כולם מסודרים, ולפי מה שנמסר לנו במשרד הנסיעות - רוב הישראלים מפילו מאד לא מסודרים. "והיה בסדר", הם אומרים בדרך כלל, "יש לי חבר סוכן נסיעות. הוא כבר ידאג לי". גם המארגנים שבטיסות מחליטים יעדים ותאריכים ברוב האחרון. "לכולם יש ברוב האחרון מילואים או שחזתה מגיעה מאמריקה, וכל מה שהשקענו בתיכנון, לא שווה", אומרים הסוכנים. יש גם כאלה שעד הרגע האחרון מחזיקים בסטיגמיה מקומות בשלדאירבע טיסות בריטיות, ליתר בטחון. לא פלא שהטיסות סתומות. ובדבריהם מקרים המסורים לא כל כך מלאים כמו שה נראה לפי הטיסות.
במשרד נסיעות ותיק ברמת גן שקט יחסית. "בית המשוגעים נגמד בדרך לפני שבוע", אומרת אותה השותפת. "זה היה טיפוף. עברנו מהבוקר עד הערב בלי הפסקות צהריים. מאות אנשים, טלפונים, וצריך לענות לכולם בסבלנות ועם חיון. זה היה ממש בלתי אפשרי. עכשיו, כמו שאח וזאה, זה בית הבדא". לא בדיק בית הבדא. מול כל פקיד ישב רק לקוח אחד בכל פעם.

לפי מדר רמבדאבאב נסעו דרכם הקיץ אלפי אנשים. ענה כו זה לא זכרים שם מאז 83 שידועה בלונדון החיירותי כשנת השיא בטיסות. "העובדה שבחזיתם הגיעה פרטת המספר האסטרונומי של שבע-מאות אלף ישראלים שייצאו לח"ל גרמה להחלטה. אנשים נכנסו ללחץ והתחילו להזמין טיסות בכל הקוויים. היו לו נסיעים ש'שבו' על ארבע טיסות בארבע חבילות שונות. זה גרם לסתירה. במעל, כשבע לפני מעד הטיסה אפשר היה למצוא מקומות פנויים. עכשיו יש לו בעיה עם החזרה לארץ. בסוף אוגוסט אין מקום באף טיסה. מי שלא הזמין עד עכשיו - יהיה בדרות".
ב"אפיריטורס" אומרים שהמאניקה מדומה. לא כל כך הרבה ישראלים נוסעים כמו שמישהו היה רוצה שנחשוב. בסך הכל עליה של כ-10 אחוזים לעומת העונה הקודמת. הסיבה ללחץ שנוצר במשרדים הייתה העדר טיסות. "הענה לא הגדילה חבילות התעופה את מספר הטיסות לעומת השנה הקודמת. ואם נקח בחשבון את תוספת הנסיעים - הרי שזו בעצם הסיבה ללחץ", אומר אלי לנדא, מנהל הטיסות של "אפיריטורס".
"הלחץ הזה גרם לכל מיני מצבים אבסורדיים. למשל, היו לי לקוחות שרצו לטוס למקום ולחזור ממאריס. במקום זה הם טפו לאמסטרדם וחזרו ממוקדאגא. במקרים רבים בחתאריים ובחברות תעופה שלא היו רצויים להם. היה צורך בהרבה תחכום בסידור הכרטיסים כדי שפחות או יותר יתאימו לדרישות".

"אנחנו עם של מהגרים"

ד"ר ווני מיאמורה, פסיכולוג, כותב את בחלת הנסיעות מכמה נקודות מבט. "אם עושים חשואה תבונית ונצרת תחושה שכולם נוסעים לחו"ל, נוצר לחץ פסיכולוגי-חברתי על אינדר שבאופן טבעי חפוש להיות משהו מקצועי, חלק מהכלל. אם הקבוצה מכתיבה סטנדרטים של התנהגות, המוט מאמץ אותם. זה עוד לו למקם את עצמו בתוך המדיקת החברתית.
"נקודת מפתח שדחתה את רובנו למעט לח"ל נובעת מן העובדה שאנחנו עם של מהגרים שלא מרצונו. רוב הורינו באו לכאן מאיושה מקום. בעיני רובם, צביות ו'מולדת הישנה' בצבעים נסעאלניים, אינליים. הדור השני ספג בילדותו את זה ש'שם' - בחו"ל - היה טוב, וגם הם רוצים קצת להחשש בטוב חות. חוץ מזה אנוהו מדינת על חקן של סיי לחץ, הבדור והסגירות חופכים כל נסיעת למבצע. הבנויה החופשה ונחמים לאנשים עניין עוד הרבה זמן לפני הנסיעה.
"בכלל, לנסיעת-הנפש יש אפקט חיובי. פתיחה הגבולות כריאקציה לסגירות בה אנוהו ונחמים חרמת גם למתחזות אצל בני אדם. כל שנוסעים יוצא בעולם נפתחים יותר. נוסע בכלל הוא עניית-מצבים, מבורכת, והוא חושב להמשך תקן של יזי חיומים והעבודה ולשיפור מערכות וחידים בין בני זוג.
"אני דווקא רואה ברכו ובכורה בכך שאנוהו מדישים לעצמם. לקישה זמן לעצמם, ולא רק בקישה רוא חיות של מוצרי-חייק. טיול הוא סוג של בילוי שאינו משאיל עיקבות מוח"י, הסק, ועלם והחומות לא יכולה לחימר במשנים חומריים. ואם למרות זאת הישראלים נוסעים קרבה, סימן שאנוהו מדינים לעצמם, אני רואה בכך ברכה".

"מה איבדתי בתורכיה?"

שמואל גולדשטיין, איש עסקים מזכרון יעקב, הוזמן על ידי חברת הטיסות שהוא משמש לה סוכן, לטיול בתורכיה. הוא נטל את אשתו ושניהם הצטרפו ל-140 איש ואשה לטיול האבסורדי. בשוף יולי, בשעת לילה, נחת מטוס "אל על" באיסטנבול. שמואל גולדשטיין החל להזיז בחום של 40 מעלות, וזיעתו ויגרה עד הום הטיול, שנמשך עשרה ימים.
"הרגשתי כאילו השליכו אותי לתוך כבשן", הוא זכר בסיט. שמו אחם במחנה נאש והמפה ולוחט על חוף הים התיכון. הם היו עסוקים כל העת בחובלת מים מהמקלחות לחדרונים, שבו אותם על הרצפה, שבו בחונם עירומים וספרו את הימים. בכל חור ראשו ישראלים. לילה אחד לפני שצנעו את המחנה הניעו עוד ארבעה זוגות מתארי. כשראו מה הולך שם, ממש התחננו שניקח אותם בחזרה לאיסטנבול.
בבירה התורכית נשארו בני הזוג גולדשטיין רוב הזמן במלון הממוחן "איסטנבול ויטהרה מתחלון", צונק שמואל גולדשטיין. "רוב הישראלים נשפטו גם הם סבלו כמנו. למה הם נוסעים? כי זה חל וקרוב. חניד לישראלים שלא טוב שם, הוא לא יאמין לך ויסע להוזהב בעצמו".
כשנה הבאה, מבטיח שמואל גולדשטיין, הוא יסאג בארץ או יסע לארץ קרית. "מה רע במלון טוב בארץ? הוא שואל. "מה היה לי לחפש בתורכיה? איבדתי שם משהו? יש לו ארץ חמה. אז מה הישראלי עושה? הוא מחפש ארץ יותר חמה, ונוסע לשם".

עמוס לבב

ב"תור", חברה סיטונאית לטיולים מאורגנים, מדברים על מספרים אחרים. מאיור כספי, המנהל. מעריך את מספרם הכולל של היצאים הקיץ בכ-15 אחוזים יותר מבשנה שעברה. ולגבי המאסות הגדולות-הכיבדות הוא מסביר: "יש בארץ כ-350 אלף אנשי עסקים שנוסעים כל השנה - כמה פעמים בשנה. מה שנוסף בקיץ זו חיותה הנפש - 300 אלף למה הערכתי. זה הכל".

"הישראלים אהבים להציא נסך עד הגוש האחרון. אני רואה אותם במסע, בדרך חזרה, אם במקרה נשארו להם עדיין קצת נסך, קונים עוד דברים. נראה שהישראלי מבחיר להחשיב כלום עם מאה דורר בכיס".

חידוש נוסף השנה הוא הולדים הנוסעים. אלפי ילדים העדיפו לבלות את החופש החדר באנגליה הקרית. אפילו במחיר למודים בבתי-ספר לשימור האנגליה. ארבעה שבועות בבית-ספר קיצי שכח עולם לתוריהם 1,600 ילד, זאת לפני מחיר כרטיס הטיסה. מיסים ודמי כיס.

י שחזה את מות עיניו הטיול המארגן - תבדח, שכן השנה נפתח לישראל המטייל יעדים חדשים וחלים, יעדים שלא נכלשו עדיין. אליהם מעדיפים רבים להגיע בפעם הראשונה במסגרת טיול מאורגן. מוח אחוזה ולהיטחלהטים - טורקיה.
"עם הקהל משתנה", אומר אלי לנדא מ"אופיר טורס". "יעדים כמו רומניה, פלמה ודרום שהיו מאד פופולאריים בעבר הקרוב, כמעט נעלמו לגמרי. למה אין לי מושג. הום אלפי אנשים נוסעים להונגריה, ונוסעוליה וטורקיה. אלה מקומות וולים יחסית, האוכל טוב ובתי-המלון גם כן. עם קצת תושה ישראלית אפשר לטוס לרומניה ומשם - בוצי מחיר - להונגריה".

מה יש בה תחום בטורקיה שלא היה בה בשנים קודמות? בטורקיה שום דבר לא השתנה. האנגלים והגרמנים גילו אותה כבר לפני שנים רבות. אנוהו - רק עכשיו. שלוש טיסות סדירות של "אל על" יוצאות לשם שלוש פעמים בשבוע ולא מסמיקות להדבק את הביקוש. קהל הנוסעים לטורקיה נחלק לשלושה: הקהילה הטורקית בארץ, שמתנגעת לשורשים במולדת הישנה; שותרי ארמיאלוגיה - ושם מפשים חובבי קניות חזות. שתי הקבוצות הראשונות יודעות מה מצפה להן. לגופשים, שחשבו בטעות על חופים חשוף חוה, מצפה אכזבה. טורקיה אינה מלמה. המנסליות המורחית שלטת. וגם השמורת. שוקים צמפים, ריחות חריפים, חמון אדם בהחזבת מוציאוייר חם. מאד, לא שווייטריה.

בכל המחזמה חוה שכתנו שאלה אחת קטנה: מאיפה יש לכל כך הרבה אנשים ללך הרבה כסף. אחד היעדים המבוקשים מאד השנה היה ארצ"ב. כרטיס טיסה בדרך לזיריקה עלה - "לפני הכל", כלומר מיסים וס' - 950 דולר. משפחה עם שני ילדים צריכה לטול ממוצע 5,000 דולר רק כדי לנחות. טיול לחוף המערבי יעלה להם עוד 1,500 דולר. וכל זה בלי להביא עדיין בחשבון אוכל, לנהג הניתוח.
"לאורח הישראלי יש כסף", אומר גימין ממן, מנהל "מלדורס". "עובדה לא נסע השנה הרבה ילעדים קצרים. הרוב העדיפו את ארצ"ב, אנגליה, המזרח התיכון. הישראלים אהבים לקנות, להציא כסף עד הגוש האחרון. אני רואה אותם במסע, בדרך חזרה. אם במקרה נשארו להם עדיין קצת כסף, שנים עוד דברים בומן הטיסה הישראלי משהו 'להחשש' בלום עם מאד דולר בכיס. הוא עוד יחשוב שלא יוכל את כל האפשרויות עד הסוף. את מוצרי החשמל מבאיס מארצ"ב את הבגדים מהודוים של היצאים לחו"ל הקיץ - לא קיבלו. מה שכן, החרשמו שכולם - חוץ סאיתו - כבר שם.

לגלות עולם נסתר עם מדריכי נאות הככר

כרטיסי שאליו - חגים 1987

דרוז אפריקה

תאריכים חופים וערים - 21 יום

הרפתקה אפריקאית - 26 יום

חוויה אמיתית לשוחרי תיאטרון - 8, 9 יום

5 אפשרויות לטיולי חגים לנגב, מדבר יהודה וסיני, 4-6 השלמים שקללים

ספארי בדרום סיני - 5 ימים

ראלי גימנס - 4 ימים

טיול קומנדקרים - 4 ימים

טיול גימנס - 4 ימים

ספארי צלילה - 4 ימים

קזיר, לוקסור, אסואן - 8 ימים

אמידה בצל הפירמידות - 4, 5 ימים

הכלכלה חיונה

לחובבי טבע, אמנות ותיאטרון

הרפתקה אפריקאית - 26 יום

אתנימיה נקניה - 12, 19 יום

בעקבות מגלן ודרוויין - 35 יום

ספרד לשוחרי אמנות - 18 יום

מזרח תורכיה - 19 יום

מרכז אמריקה - 28 יום

יוגוסלביה - 19 יום

ספרד צרפת - 16 יום

מסע בהימלאיה - 28 יום

חצי האי האיברי - 21 יום

נשליח - 16, 18, 19 יום

נצירה אוסטרית - 17 יום

11 יום

תורכיה

ספרד צרפת - 16 יום

ספרד צרפת - 16 יום

ספרד צרפת - 16 יום

ספרד צרפת - 16 יום

ספרד צרפת - 16 יום

ספרד צרפת - 16 יום

ספרד צרפת - 16 יום

ספרד צרפת - 16 יום

ספרד צרפת - 16 יום

ספרד צרפת - 16 יום

ספרד צרפת - 16 יום

ספרד צרפת - 16 יום

ספרד צרפת - 16 יום

ספרד צרפת - 16 יום

ספרד צרפת - 16 יום

ספרד צרפת - 16 יום

ספרד צרפת - 16 יום

ספרד צרפת - 16 יום

ספרד צרפת - 16 יום

ספרד צרפת - 16 יום

ספרד צרפת - 16 יום

ספרד צרפת - 16 יום

ספרד צרפת - 16 יום

ספרד צרפת - 16 יום

ספרד צרפת - 16 יום

ספרד צרפת - 16 יום

ספרד צרפת - 16 יום

ספרד צרפת - 16 יום

ספרד צרפת - 16 יום

ספרד צרפת - 16 יום

ספרד צרפת - 16 יום

ספרד צרפת - 16 יום

ספרד צרפת - 16 יום

ספרד צרפת - 16 יום

ספרד צרפת - 16 יום

ספרד צרפת - 16 יום

ספרד צרפת - 16 יום

ספרד צרפת - 16 יום

ספרד צרפת - 16 יום

ספרד צרפת - 16 יום

ספרד צרפת - 16 יום

ספרד צרפת - 16 יום

ספרד צרפת - 16 יום

ספרד צרפת - 16 יום

ספרד צרפת - 16 יום

ספרד צרפת - 16 יום

ספרד צרפת - 16 יום

ספרד צרפת - 16 יום

ספרד צרפת - 16 יום

ספרד צרפת - 16 יום

ספרד צרפת - 16 יום

ספרד צרפת - 16 יום

ספרד צרפת - 16 יום

ספרד צרפת - 16 יום

ספרד צרפת - 16 יום

ספרד צרפת - 16 יום

ספרד צרפת - 16 יום

ספרד צרפת - 16 יום

ספרד צרפת - 16 יום

ספרד צרפת - 16 יום

ספרד צרפת - 16 יום

ספרד צרפת - 16 יום

ספרד צרפת - 16 יום

ספרד צרפת - 16 יום

ספרד צרפת - 16 יום

ספרד צרפת - 16 יום

ספרד צרפת - 16 יום

ספרד צרפת - 16 יום

ספרד צרפת - 16 יום

ספרד צרפת - 16 יום

ספרד צרפת - 16 יום

ספרד צרפת - 16 יום

ספרד צרפת - 16 יום

ספרד צרפת - 16 יום

ספרד צרפת - 16 יום

ספרד צרפת - 16 יום

ספרד צרפת - 16 יום

ספרד צרפת - 16 יום

ספרד צרפת - 16 יום

ספרד צרפת - 16 יום

ספרד צרפת - 16 יום

ספרד צרפת - 16 יום

ספרד צרפת - 16 יום

ספרד צרפת - 16 יום

ספרד צרפת - 16 יום

ספרד צרפת - 16 יום

ספרד צרפת - 16 יום

ספרד צרפת - 16 יום

ספרד צרפת - 16 יום

ספרד צרפת - 16 יום

ספרד צרפת - 16 יום

ספרד צרפת - 16 יום

ספרד צרפת - 16 יום

ספרד צרפת - 16 יום

ספרד צרפת - 16 יום

ספרד צרפת - 16 יום

ספרד צרפת - 16 יום

ספרד צרפת - 16 יום

ספרד צרפת - 16 יום

ספרד צרפת - 16 יום

ספרד צרפת - 16 יום

ספרד צרפת - 16 יום

ספרד צרפת - 16 יום

ספרד צרפת - 16 יום

ספרד צרפת - 16 יום

ספרד צרפת - 16 יום

ספרד צרפת - 16 יום

ספרד צרפת - 16 יום

ספרד צרפת - 16 יום

ספרד צרפת - 16 יום

ספרד צרפת - 16 יום

ספרד צרפת - 16 יום

ספרד צרפת - 16 יום

ספרד צרפת - 16 יום

ספרד צרפת - 16 יום

ספרד צרפת - 16 יום

ספרד צרפת - 16 יום

ספרד צרפת - 16 יום

ספרד צרפת - 16 יום

ספרד צרפת - 16 יום

ספרד צרפת - 16 יום

ספרד צרפת - 16 יום

ספרד צרפת - 16 יום

ספרד צרפת - 16 יום

ספרד צרפת - 16 יום

ספרד צרפת - 16 יום

ספרד צרפת - 16 יום

ספרד צרפת - 16 יום

ספרד צרפת - 16 יום

ספרד צרפת - 16 יום

ספרד צרפת - 16 יום

ספרד צרפת - 16 יום

ספרד צרפת - 16 יום

קיץ ישראלי

88

שבוע האופנה

הולכים על בטוח

בגדים שבמקורם אלה הם רמז למה שישאל מציעה לעולם לקיץ '88. אפשר יהיה לראות את תם בחורי חמישים הישרנים המשתתפים בשבוע האופנה שייפתח ביום שלישי במלון "ליוס" בירושלים. לחלק מהבגדים הללו לא נצטרך להמתין עד '88. בגדים שימכרו כ"לומינג'יילס "וירדוס" בארצות הברית, תמצאו בדיונוף כבר בעוד כחודש. זהו היתרון שמקנים היצוא והקנין הישראלי הארוך לאופנה המקומית, שהיא יכולה להקדים את העולם בשנה.

האנשים שעושים אופנה מצפים כנראה לעוד קיץ חם. הם לא עשו מהפכה, לקחו את כל מה שרץ טוב, קיצרו קצת והצמידו קצת יותר. שם המשחק הוא המראה הטקסטי. הרגליים תושפנה עוד יותר, "מיני", האהבה בך ומכנס-כרמורה. לסריגים ולסריקו וסיפופ חוטים סינטיטיים אלסטיים שמצמידים את השמלות, התולצות והמכנסים לגוף כמו עור שני. גם בבגדי העור והסריגים מרגיש הק הצמוד והצור לא רק סקס מוכר בגדים, גם סדרט. האלימפארה האמורה להתקיים בסתיו בקיץ הבא כבר משפיעה על האופנה. חלק מהבגדים עוצבו בהשראת סמלי המשחקים האולימפיים. לאידווקא בגדי ג'ינג'י או ספורט, אבל רמז לרח שטרטיביטי. פסים וכוכבים ועיגולים, כתובות בחיתופיות ומיוערים וכעיקר האבנים העליונים והבולטים, צהוב, אדום, כחול וירוק שהולכים לא רק עם לבן, גם עם גוויי וזל ושמנת.

בין הסקס לספורט, במקום טוב באמצע, יש הרבה בגדים בצבעי אדמה וצבעים טבעיים שפולטים לקלאסיקה ולגשים בנות שלושים פלוס. בין ה"מיני" שחושף ברכיים והבגדים הצמודים, יש גם חצאיות קסוליות, מקטורנים גדולים ושמלות הצמודות לחלק העליון של הגוף ומתרחבות בחצאית, רכוסות בשורות כפתורים שקופים את מקום הריכסנים.

דומה שהשנה יותר מאשר בעבר השקיעו יצרני האופנה בעיצוב ובניצוק הבגדים תפריים בקורים נקיים יותר, בצדושים מתוחכמים של שניים ושלושה סוגי הפסים או מרקמים שונים אפילו והוריה עם שם היצרן וזכה לתשומת לב ולקטנים משמשת כקישור לבגד.

האופנה הישראלית התבגרה. לא מתחרה בטורקיה ויוון או בייצור הוול של המזרח הרחוק. מציעה לשלם אופנה מעורבנת במחיר סביר. נראה שהפעם הולכים על בטוח.

ליצואנים שבין יצרני האופנה לא הייתה בחודשים האחרונים סיבה להתאונן. להפך, את ההאטה במכירות בשוק המקומי ביטחה העלייה במכירות לחו"ל. בשבוע שעבר חזרו 26 יצרנים מיריד "ח.פ.ד." ברוסלדורף שבגרמניה עוינים אך מרוצים. לא בולם מבר, אבל השתלבו במה שנקרא "פרוגרמוני", מערך ההזמנות של רשתות חנויות הכליבו והקטלוגים. חלק מהקניינים שראו את הבגדים שם, יבואו בשבוע הבא לישראל לחשלים את ההזמנות.

לאנשי מכון היצוא, מארגני שבוע האופנה, נודע עד עכשיו על בואם של 70 קניינים. "זה לא הרבה, אבל בכל יום אחוז מקבלים הודעות על בוא קניינים מספיקים", אמרת מירי בקנשטיין, מנהלת מרכז האופנה במכון. בשבועות האחרונים כבר ביקרו בארץ עשרות קניינים שהקדימו לבוא כדי לשוין הזמנות ומעדיי אספקה.

לאווירור האופטימית הזו והעלייה במאן יוצא האופנה (ב'86' חתכה עלייה של 24 אחוזים לעומת השנה הקודמת, ל-460 מיליון דולר, וגם במחצית הראשונה של '87 מדווחת עלייה של 24 אחוז, תרומה גם התחזקות המטבעות האירופים לעומת הדולר. ישראל מרבח לייצוא במרוקים, פרוקים שווייצריים ושטרלינגים. אבל גם מי שהחזיל לייצא לארצ"ב לא ויתר, למרות חולשת הדולר. לא קל להיכנס לשוק האמריקני, וחישאליס למדו שלא להניח את כל הביצים בקל מטבעות אחד.

למעשיית האופנה הישראלית יש בעיות של מחסור בבוח אדם מומן. לא קל למצוא תופרות או חייטים, והיצרנים מתמודדים גם עם שאר הבעיות המטרודות יצרנים בארץ. אבל לאופנה הישראלית יש ביקוש, וכל מה שהם מייצאים הם יכולים למכור. אולי לבן הצטרפו הפעם ל"שבוע" תשעה יצרנים המשתתפים בו בפעם הראשונה. מי מהם שיידיע לשחק אותה נכון ויכל, כמו כמה מחותמים, לצחוק כל הדרך לבוק.

יהודית חנוך

העילומים בעמוד הימני:
העליון - קיץ '88, צמר וצמר
גם בעור. עיצוב ויוה חלם.
צילום: מטי כרנג' והחתן -
מקסימים את המשחקים
האולימפיים. "גל", עיצוב
שיר לוי. צילום: נן למ.
בעמוד זה העליון - צבעי
אדמה וקטנים נקיים.
"יוניגמ", עיצוב ירדנה ויו.
צילום: מנחם עזת והחתן -
קצר זה חלם, אבל גם אירן
עוד ילך. "דונה נ", צילום:
נן למ.

הז'אנר של האופנה

בעמוד זה מבחר מהדורות
והמחירים שפורסמו ב"מעריב"
בשבוע שבין 14.8.82 - 21.8.82.
הנוסח המקורי נשמר.
ליקוט: גבריאל שטרסמן.

מעריב

השבוע לפני 35 שנה

השרות במילואים יוקל

מר ד. ברגמאן עומד למסור דיווח שווי ודיווח בכתב מר. א. ויזנרע ודיווח ימפודי בתפקידו בראש הממשלה, על מינוי של מנהל לוחם בחברת הממשלה. את הדיווח השלישי ימסור בתפקידו בשר הממשלה וימסור תכיל דברי המבר לתיקון לתיק שרת הממשלה שרת על שולח הממשלה.

2 גימנסיות מוכנות למגמה צבאית שתי גימנסיות המכונות כנר להנחי את המגמה הצבאית אר לן בשנת הלימודים החדשה אר לן שר השרת שרין לא נותן את המכונה לכן ומעב את ביצוע החלטות.

ד. צ. מנס זיל

שכר השרים - לפני הכנסת

החלטת של ועדת המכסות של הממשלה על שכר השרים והממשלה תחת על שולח המבר לתיק שרת הממשלה שרת על שולח הממשלה.

ראש עיריית ראשון לציון מתפטר

ראש עיריית ראשון לציון, מר. א. שפירא, עומד להיפטר את תפקידו מראשות העירייה בגלל מצב בריאותו.

זרוע מפתיע על כי מר. א. שפירא אמר מור לחנות עם נקלית שיבת מעצת העירייה.

דוד צבי פנקס איננו

דוד צבי פנקס, שר התחבורה בממשלת ישראל ומחזיק תפקידים נוספים, נפטר בלילה של 14.8.82, בגיל 70. פנקס נפטר בביתו בירושלים, לאחר מחלה קשה.

מתחסל המשבר בגיוס הבנות הרתיות

בנות המשרתות בגיוס הבנות הרתיות, שנקבעו על ידי ממשלת ישראל, נמצאות במצב מתחילת המשבר בגיוס הבנות הרתיות.

ד. צ. מנס זיל

בסדר הרבנים הראשיים של עדת הבבליים נגד גיוס נשים בישראל

הרבנים הראשיים של עדת הבבליים, נגד גיוס נשים בישראל, נמצאים במצב מתחילת המשבר בגיוס הבנות הרתיות.

מועדון מטיילי מעריב

חופשות וטיולים בארץ

טיולי יום לפארק המים אשקלונה מועדון מטיילי מעריב, בועת סנפלינג מועדון ויחידה מסוגה, צוותי בידור, עשועי מים וברי דשא ענקיים ומוצלים.

לדום - טבריה קלאב הוטל

מחזיר של 57.5 ש"ח לאדם ללילה (כולל מע"מ) על בסיס של לינה וארוחת בוקר מועדון בריאות טיפוח והרזיה

חופשה בסגנון שונה נכפר הנופש המדברי מצוקי-דרגות

ראש השנה - 23-26.9.87 שמחת תורה - 14-17.10.87 חופשה וטיולים ברכב פרטי וברכב מדברי לכל המשפחה באזור מדבר יהודה

מועדון מטיילי מעריב

ב-1869 הזמין שליט מצרים, ח'ליף איסמעיל, את כל גדולי העולם לטקס פתיחת תעלת סואץ. לטקס הזמנה יצירה של ורדי, שחברה במיוחד לאירוע זה, האופרה "אאידה".

מועדון מטיילי מעריב ו-"נאות הכיכר" מזמינים אתכם בראש השנה תשמ"ח, לשחזר את החוויה ולשלב בביקור במצרים צפייה והאזנה לאופרה של ורדי:

אאידה TEATRO PETRUZZELLI בביצוע: תאריכי יציאה: 27.9; 23.9. לינה במלון חילטון בקהיר.

למדבר עם נאות הככר 5 אפשרויות לטיולי חגים לנוח, מדבר יהודה וסין, ב-4 תשלומים שקלילים

טיולי ג'יפים טיולי גמלים בהר הגבוה ספארי בדרום סיני ספארי צלילה טיולי קומנדקים

טיולי סתיו 1987 לגלות עולם נסתר עם מדריכי "נאות הכיכר"

תורכיה - מערב ומזרח. 20-19-18-10 יום. יוגוסלביה - איטליה. 19-18-16 יום. יוגוסלביה - הונגריה - אוסטריה. 23-18-17 יום. פולין - הונגריה. 13 יום. ספרד - פורטוגל והמדינות. 21-20-15 יום. ספרד - צרפת. 16 יום. דרום אמריקה. 33 יום. דרום אמריקה. 21 יום. ספארי בקניה. 23-19-16 יום. סקנדינביה. 18 יום. המזרח הרחוק. 37-30 יום. טיולים ברגש מיוחד - לחובבי טבע, אמונה או תיאטרון.

הז'אנר של הטיול

